Տ. 749 — 1887 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20 ՇԱԲԱԹ — 5 ԿՊԵՊԻ ԻՎ ԷՎԵԼԻ — ԻՐԱՏԻՆԱՅԻՆԷ

40 ԿԱՐԳ

ՀԱՅՐԱՏԻ ՇԱՐԳԻՅԼ

40 ԿԱՐԳ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵՎՄԻՆ ԿԱՋԷՊԱՆ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեթ	6 պլեթ	3 պլեթ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Չնի վէ Յունա[illegible] ղրշ. 6
Միւնամիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 3
Մէվատտը նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ձիվէլէկեան մախզասընտա տըր։ Գրաֆիքէի մէվատտա հագդրնտա կազէթէ վէ մէտուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԾա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան հիւբիւմէթինին Տէրսաատէթ մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգովիչ՝ տիւն Սոֆիյա ազիմէթ իմմիշ տիր։

Շէհրիմիզ Բուսիա սէֆիրէթի իքինճի թէրճէմանը Մ. Մաքսիմոֆին՝ Պուլկար մէսէլէսի հագգընտա Պապը Ալի իլէ Բուսիա սէֆարէթի պէյնինտէ չիմտիյէ գատար ճէրէյան իտէն միւզաքէրամա տաիր Զարա շիֆահէն արզը մալիւմատ իմմէք իւզրէ տիւն Բէթէրսպուրկա միւխէմմէճիկէն շէհրիմիզտէն հարիւքէթ իմտիկի խապէր վէրիլիյօր։

Բրէնս Ֆէրտինանտըն՝ Օրլեան թարաֆտարանընին պիր նամկէտի օլտըղինա տաիր Պէրլինտէ զուհուր իտէն պիր ինիվյէթ՝ Սոֆիատա էյի մարիմմէթ ալան տէվարտի ճիտտի նազարը իլէ պագըլմայօր իմիշ։

Բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ Սբրպիթան գրաբը Միլանըն Զարիպրօտտա միւլազամէ իտէճէքլէրի՝ տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն Եվրօբա կազէթաներընտա մէրվի տիր։

Պարօն Հիրշին՝ բրէնս Ֆէրտինանտըն վարլատսի բրէնսէս Գէլմանին թարաֆընտան ֆարիզէրինէ քէֆալէթ օլունմագ չարթը իլէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինին 1,000,000 ինկ. լիրասը իսթիգրազ թէքլիֆինէ մուվաֆֆագ վատ էյլէտիկի՝ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնքի թարիխէ վէրէն Նատան Թարխա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա պէյան օլունմշ տըր։

Մէթրօբօլիտ Գէլման՝ Պուլկար հիւքիւմէթինին քէնտի ալէյհինտէ իպրազ էյլէտիկի խուսուսէթէ մուգավէմէթ իտէմէյէրէք, թէրքը միւտտա իմմիշ տիր։ Եկէր Սոֆիատան քէնտի հիւսնիւ բիղասըյլա չբգրպ կիմմէզ իսէ ճէպլէրն չէհիրտէն տիշարը չբգարբլաճաղը թէսավվուր օլունտըղը՝ քէնտիսինէ խապէր վէրիլմիշ օլմաղլա, բուհանիթի մումանիէյհ՝ բէխիլ պուլունտըղը Գրբիզը Խաչ գօմիթէսինի ճէմ իլէ, էրթէսի կիւնիւ Թրնօվայա ազիմէթ իտէճէկինի, վէ Պուլկար եկզարքընտան ալտըղը էմր մուճիպնճէ, հիւքիւմէթը բուհանիյէսինի Սինօդին իճթիմարնա տէկին մուվագգաթէն բիսգօբօս Սերիլէ թէվտի իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ, վէ կէչէն ճումանա էրթէսի կիւնիւ Սոֆիատան հարէքէթ իմմիշ տիր։

Պուլկարիսթան Սօպրանիէ մէճլիսինին կէչէն ճումանա կիւնքի իճթիմարնտա բէխսը վիւքէյա Մ. Սթամ. պուլօթ՝ բէխսը վիւքէյա սապրգ Մ. Գարավէլօֆին թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը՝ հիւքիւմէթին իսլահընտա չալըշտըղը միւնասէպաթը խարճիմէյի իիալ իտէճէյինի պէյանը, էկէր Սօպրանիէ՝ մումանիէյհին մուհաքէմէ թահթընա ալընմասընտա իարար իտէճէք օլուր իսէ, գապինէթօնրն խիթիֆա իտէճէյինի իխթար էյլէմիշ տիր։

Մէպուսան՝ Նիհայէթ Մ. Գարավէլօֆին թահթը մուհաքէմէ ալընմասընտան սարիր Նազար օլընմասընա գարար վէրմիշլէր տիր։

Շարգի Բումէլիտ Ա.յտօս վէ Գարնապատտա եէնիէն ասի չէթէլէրի զուհուրա կէլիպ, պունլար՝ ախիրէն Պուլկար ճիվարընտա գարայա չբգան Պուլկար ասիլէրի թարաֆընտան թէշբիլ օլընմշ, վէ եուզպաչը Նապօլէօնին թահթը գօմանտասընտա պուլընը յօրլար իմիշ։ Պէրլօվիցա ճիվարընտա տաիր գարբչբէՒԼԷԳ-լար զուհուրա կէլմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Աւսթրիա-Մաճառիսթան սէֆիրի Պարօն տր գալիս՝ Խարիճէյէ նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ վուգուպուլան պիր միւլազաթընտա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանին Սիւվէյշ գանալը հագգընտա ադտ իմմէք-լերի մուգավէլէնամէտէն պահս իլէ, Պապը Ալինին պու պապտէքի էֆքարը անլաշըլըրգտա Աւսթրիանին ճէվապ վերճէկինի պէյան իմմիշ տիր։ Պարօն Գալիսին զանընճա, պու մէսէլէ պիր գօնֆէրանսա միւզաքէրէ օլունաճագմիշ։

ՊԱՐՕՆ ՏՐ. ՀԻՐՇ

Պարօն Հիրշ՝ տիւն տաիր Պապը Ալիյէ կիտերէք Սատրազամ վէ Խարիճէյէ նազրը բաշլայար հազարաթը իլէ միւլազաթ իմմիշ տիր։

Պարօնը միւշարէլէյհ՝ պու կիւն Սէլամլըգ ալայընը սէյր ու թամաշա իմմէքտէն օնրա հուզուրը հազրէյը Բատիշահիյէ գապուլ պուլրը լաճագ տըր։

ՀԱՄԻՏԻՅԼ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՄԷՐԹԷՊ

Թահթը հրմայէի ճէլիլէի հազրէթը Բատիշահտէ պուլունան համիտիյէ Թիճարէթ Մէրթէպինին տէրս բրօկրամինճա բէք զիյատէ լիզում կէօրիւնէն պազը թատիրաթրն իճբասը իչիւն Մէարիֆ նազրը Միւնիֆ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան ախիրէն պիր գօմիսիօնը մախսուս թէչքիլ գէլընտըղը մանիւմ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, Մէքթէպը Միւքեյէ միւտիրի Ապտիւլ Բահման, վէ Տիմանը Մուհասպաթ ազասընտան Սաղրդ Յովհաննէս էֆէնտիլէր հազարաթը իլէ Թիճարէթ միւտիրը ումմիմիի Բէֆիգ պէյ հազրէթլէրի, մէճլիսը մէարիֆ ազասընտան Արիսթօքլէս, համտիյէ Թիճարէթ մէքթէպի միւտիրի Կրաֆի էֆէնտիէր, վէ Մէքթէպէպ Սուլթան միւտիր մուավինի Մ. տ'Օլիստէն միւրէքքէպ պուլունան մէկքիւր գօմիսիօն՝ պու քէրրէ իքմալը մէմուրիյէթ իտէրէք բաբօրիսօրը նազրը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ թագտիմ իմմիշ տիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՎԷԼԻԻԱՀՏԸՆԸՆ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Ֆրանսա մէշահիրը աթըպպասընտան բէք չօղը՝ Սան Բէմտտա Ալէմանիա վէլիիահտնա մէքթուպ վէ թէլէկրաֆքար եազարաղ, քէնտիսինէ իրիսի խրտաթ վէ միւտավաթ թէքլիֆինտէ պուլունմշ օլարգ պուլունմշ, վէլիիահտ բրէնս՝ մումանիէյհիմ Ֆրանսըզ տօգթօրպարընին իչպու նէզաքէթինտէն նաչի բէք զիյատէ մէմնուն վէ միւթէէսսիր օլմուշ տըր։

Նոյ. 26 թարիխիյէ Սան Բէմտտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիա վէլիիահտը կիւնտէ 8 սաաթ ուզուրգ, բէք պէօյուք պիր իշթահա եէմէք եէյօրմիշ։ Լաքին հէքիմէր՝ միւշարէյէհին պօղազընտա եէնիտէն պիր շիշքինլիք միւշահէտ իմմէքտէ տիրլէր։ Պիր գաչ կիւնտէն պէրու բրէնսին պօյը իւզերինէ պուզ գօնմագտա իմիշ։

Ելնէ Սան Բէմտտան ալաֆ. նոյ. 27 թարիխիյէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Տիւն հավա բէք կիւզել օլուպ, վէլիիահտ՝ էօյլէն թաամինտան էվվէլ արապա իլէ Օրբէտալէթիյէ գատար կէզմէյէ կիմմիշ վէ թաամտան սօնղրա զէվճէսի վէ էվլատլարը իլէ պերապէր հէբանին պիրտէն ֆօմօկրաֆքը չէքտիրմիշ տիր։

«Միւշարէլէյհ՝ բազար էրթէսի կիւնինտէն պէրու ֆամիլեասը իլէ պերապէր թաամ իմմէքտէ տիր։ Վէլիիահտըն սրհհէթի՝ մանրլուպ տերճէճտէ օլուպ, խասթալըղը հագգընտա հէքիմէրին էֆքարը էլան եէքտիկերէ միւպարին տիր։»

Պապը Ալի՝ իքի իմբէրաթօրլար պէյնինտէքի միւլազաթը նէ մագսէտլի վուգուա կէլտիի վէ նէ նէթիճէյի միւնթահ օլտուղը հագգընտա միւմքին մէրթէպ ախպր մաիւմամի իմմէքէրի իչին տիվէլը մուազամա նէզտինտէ մուգիմ Օսմանը սէֆիրլէրինէ թայիմամ իրսալ իմմիշ օլմաղլա, Պէրլին վէ Բէթէրսպուրկ սէֆիրլէրինէն օղ պապտէքի ճէվապլարը պու քէրրէ Պապը Ալիյէ վիւրուտա իմմիշ տիր։

Ռիվայէթէ կէօրէ, միւշարէլէյհիմա սէֆիրլէր՝ միւլազաթը մէգքիւրէտէ Շարգ մէսէլէսինէ տաիր հիչ պիր գալար վէրիլմէմիշ օլտուղընը, վէ միւլազաթը մէգքիւրէնին՝ պիր վագիտան պէրու Բէյթէրսպուրկ վէ Պէրլին սէրայլարը պէյնինտէ մէվճուտ օլան պազը եանընը անլայըշլար հագգընտա իյդահաթ վէրիլմէքտէն իպարէթ գալընղընը պէյան էյլէմիշլէր տիր։

Իշտու ճէվապլարընն Պապը Ալիճէ ըէք զիյատէ հիմնիւ թէէսիր հուսուլէ կէթիրմիշ օլմասը միհթէմիլ տիր։

Սարրաֆլար քէթխիւտասը օլուպ հագարիպը մէսալիհը մալիյէ վուգուֆը միսէլլէմ օլան Թաչճեան Սարգիս էֆէնտի՝ ումուրը մալիյէի տէվլէթէ տաիր զայէթլէ միւտադիգանէ պիր լայիհա մուֆասալէ գայէմէ ալարագ Սատրազամ հազրէթլէրինէ թագտիմ իմմիշ, վէ միւնտերիճաթը՝ մազկաբը թագտիրը Վէքեալէթբէնահի օլարագ մէճլիսը խասսը վիւքէլատա մէվզուը մէվզրի թէզէքքիւր վէ թէդագիգ գէլընճաճաղը՝ պիր սուրէթթը մէմնունիյէթբէրվէրանէ վէ թալթիֆքէաբանէտէ քէնտիսինէ իֆատէ վէ թէպլեղ պույրըլըրը էշտիրմիշ տիր։

(Թրէէ)

Օն իչինճիւ Լէոն Բաա հազրէթլէրի՝ կէչէն ճումանա կիւնիւ ադտ իմմիտկի գարտինալար մէճլիսը խաֆիսինտէ պիր նումէդ էյրատ իմմիշ օլմաղլա, նումէդ մէգքիւրը խիւլասաի մէալի պէրվէճճը ամի տիր։

Մուշարէյէ հազրէթլէրի՝ հիւքմատարլարը վէ Գամալիէրին հէտիյէլէր, արզը ուպուտիյէմլէր վէ զիյարէթլէրէ քէնտույէ օլան մուհապպէթլէրինի ըշհար իմմիտրէրինի մանէվմունկէ պէյան իմմիտրէտէն սօնրա, քէնտիսինին իմալիայա իպրաղ իմմիտկի մուհապպէթի Իմալիանին թագտիր իտէմէյիպ պիրճիւմլէ թէքլիֆաթը սուլթիյէսինի ըէտտ իմմիտկինէ պէյանը թէէսսիւֆ էյլէմիշ, վէ իլավէթէն չէօղլէ տէմիշ տիր։

«Ցահասը վար տըր։ Իմալիա՝ թէչքիլաթը բուհանկէյէ մուխալիֆ եէնի եէնի գանուն լայիհալարը յա Ֆիլիսէյի տիշարը հիւլն ու բէտէր խոյօր։ Իմալիա՝ եէհալի իլէ բէհապկին արաարնտա նիֆագ թօհումը սաչմայա չալըշարագ վէ քիլիսէ էմ վալիսի աչխարհակալարա իտարէ իմմտրէրէք վէ Իմալիատա քիլիսէ էմվալինտէն հէր նէ քի գամմիշ իսէ անը տաիր զապթ իտէրէք Քիլիսէյի կիրիֆմաթը էսէֆ ու էյէմ էյլէ.յօր»

Օն Իչինճիւ Լէոն Բաա՝ իշպու նումէդընտա, Քիլիսէյէ ախտ օլան աշարին ֆէսխի հագգընտա տաիր պէյանը թէէսսիֆ իմմիշ տիր։

Ֆրանսա բէխսը ճիւմհուրը Մ. Կրէվինին մագամը իդթիտարտան տիւշմէսի՝ Օրլեան խանէտանը իլէ Բուսիա բօլիթիգա բիճարընին իճբա իմմտրէրի էնմբրիգարարը սէմէրէսի օլտըղը՝ Պէրլինտէ իտտաա օլընը.յօր իմիշ։

Բարիզտէն իշար օլունտրղընա կէօրէ, դրաբ թարաֆտարլարը՝ եէնի բէխսը ճիւմհուրն ալէնէն ինթիխապ օլընմայըպ խաֆի գուրա վէրիլմէսին թէբլիֆ իտէճէքլէր իմիշ։ Պունլար՝ Ժիւլ Ֆէրրինին ինթիխապընը իմիզամ իտէ յօրլար իմիշ։

Հինտիստան վալիսի լօրտ Տրֆրին՝ կէչէն ճումանա կիւնիւ Բէշավէրտէ պէօյուք պիր մէճլիս (տէրպար) ադտ իտուպ, պունտա հինտ գապալը միւմթէլիֆէսինտէն 300ի միւթէճավուզ մուրախխաս հազրը պուլունմշ տըր։

Մէճլիսը մէգքիւրտէ լօրտ Տրֆրին՝ ախիրէն իճրա իմմտրէի տէվը ութէֆթիշինտէ հուտուտ գուրախնտէքի գապալին մատտէթէն ըրիֆահ ուսատէթը հալտէ պուլունտրղընը, վէ գապալը մէգքիւրէնին Ադիզան հիւքիւմատ վէ էհալիսի հագգընտա մէյլիսթը ուսմանէսի օլտուղընը մանէմմունիյէ միւշահէտ էյլէտիկինի պէյան իմմիշ տիր։

Գագէմճէ մուգու պուլան հէտիյէլէր տաիր՝ Բաա վէքիլը սապրգ Մօնսէնէէր Բօթէլլի մարիֆէթիլէ Բօմայա կէօնտէրիմիշ իտի։

—Բուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Զապթիյէ նէզարէթի միւշավիրի վէ բօլիս միւֆէթթիշը ումմիսի Մ. Պօնէնէ Սէնթ Սթանիսլաս նիշանընն Չնճի, վէ Պէյօղու միւթեսարրֆլըղը թէրճէմանը Կալիցի վէ տէնիզ բօլիսի իքինճի գօմիսէրի Էմմանուէլ Կալիցի էֆէնտիլէրէ նիշանը մէգքիւրը Յունճիւ ճիւնճիւ բիւթպէլէրի իթա գրլընմշ տըր։

—Բաա հազրէթլէրի՝ ախիրէն վէֆաթ իտէն Մօնսէնէէր Թէսթանընն եէրինէ Վատիկան մէմուրիյինտէն Մօնսէնէէր Ժիւլ Լանթիյի Տէրսաատէթ Լաթին Բաթրիգիկի վէքեալէթինէ (ամբասակալ) նասպ ու թային էյլէմիշ տիր։

—Մարսիլիա Բումթիճճարընտան Մ. Պէթէֆանաքի Զաֆիրօբուլ՝ Տէրսաատէթտէ քէսին Բում մէքթէպ վէ խայրաթխանէլէրինէ թէվզի օլունմագ իւզրէ եէկէնի Մ. Լէոնիտաս Զարիֆիյէ պու բէրրէ 1000 ատէտ Օսմանը լիրասը կէօնտէրմիշ տիր։

—Շուրաի Տէվլէթ մուհաքէմաթ տարիբէսի՝ Պայպուրթի միւթեսարրֆը սապրգը Եուսուֆ Զիյա բաշա հազրէթլէրինէ իսնատ օլընան մէվատտըն սրբի ազվիյաթտան իպարէթի օլտըղընը պիրթիթագիգ մազպաթասընը մագամը Սատարէթ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Հիլյէ վէ տէսխէ իլէ իզհարը իճլաս իմմիշ օլան Տիմիթրի Լէֆթերիատի իլէ մէրգումա միւշարէքէթ իմմիշ օլմասընտան տօլայը մէվզուի պուլունան Իրանը Անթանանտի հագգարընտա մուգատտմա մահքէմէի ճինայէթտէն վէրիլէն հիւքմինի մէրգում Անթանտի հագգընտա օլան ճիհէթի՝ մահքէմէի թէմիզտէն նագզ օլընարագ տիւն թէքրար մահքէմէի ճինայէթտէ բուլէթ օլընրպ, մէրգում Անթանտի 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլընմշ տըր։

—Հասան Նամընտա պիր սանտալճը՝ կէչէն բազար կէճէսի Իզմիտտէն կէլիպ քէօրբիւլ եանաչմագտա օլան վաքօրն արաարնա սանտալը իլէ կիրիպ սրզըշմասը իլէ մէճբուհ օլմուշ վէ երթէսի կէճէ վէֆաթ իմմիշ տիր։

—Միւմթէվիֆա Տօգթ. Անասթաս պէյին զէվճէսի ալէյհինտէ իգամէ օլընան սախթէ չօճուգ տավասընը՝ թէքրար մահքէմէի չէրիյէտ բուլէթի՝ մահքէմէի իսթինաֆրն ճիւմիէի մուգարրէրթանտան օլտըղը իչիտիրմիշ տիր։

—Գալաթատա սարրաֆլըգ իտէն Մ. Անասթաս Սթաճի՝ Գօմիսիօն խանը տէրունինտէ իսթիճար իմմիշ օլտըղը օտասընտա պուլունան գացասընտան պազը թահվիլաթ ալմագ իւզրէ էվվէլքի աղշամ սաաթ 11 բատտէէրինտէ գացայը աչըպ թահվիլաթը մանլուպէյի ալմշ վէ անախթարլարը ունուտարագ տիւքեանընա կիմմիշ, վէ օրատա անախթարլարը ունութտըղընը տէրիսաթը իլէ տէրհալ օտայա չբգրպ անախթարլարը պուլմշ իսէ տէ, գացասընտան 460 լիրալըգ գատար էսհամ ալընտըղընը կէօրիւպ անիտէ բօլիսէ իսպարը քէրիճիէթ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. Ժողով՝ ֆէվգէլատէ օլարագ տիւն Բաթրիգխանէտէ Խրիմեան Ամն. Տ. Մկրտիչ Սրբազանին Ատենապետութիւնը թահթընա վէ ազանն էքսէրկէթի հազրը պուլունտրղը հալտէ ագտ իճթիմա խատէրէք, պէրվէճճը ամի գարարլար վէրմիշ տիր։

1.— Ցակոբեան Արժ. Տ. Վահան վարդապետ՝ Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսինէ մուվագգաթէն Քարոզիչ նասպ օլընմշ տըր։

2.—Խարբութ Առաջն. Տեղապահը Շիշմանեան Դեր. Տ. Ղեւոնդ եպիսկոպոսա պունտան ագտէմ կէրէք չիֆահէն վէ կէրէք թահրիրէն պազը թալիմաթ վերիմիշ օլմաղլա, տիւնքի Կրօն. Ժողով՝ թալիմաթը մէգքիւրէտէն բուճու վէ ինհիրաֆ իմմէմէսինի վէ աբուի թագտիրտէ, իւզերինէ պէօյիւք մէսուլիյէթ տավէթի իտէճէկինի բուհանիի մումանէյհէ իչար իմմէյէ գարար վերմիշ, վէ պու մունասէպէմէյէ Արժ. Տ. Պետրոս վարդապետին Սրսուր վանքը վանահայրը օլմըղընը իսթիար էյլէմիշ տիր։

Պունտան մատտա մէճլիսը մէգքիւր՝ Տ. Ղեւոնդ Եպիսկոպոսա պիր թահրիրաթ եազարագ, Խառն ժողովն գարարընա պէքլէմէսինի տաիր պէյան իտէճէք տիր։

3.— Էրզնկատաքի Ս. Ներսէս վանքինը սօյան խրրսըզլարտան պէշինին՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէվզիֆ օլունտրգարընը Առաջն. Տեղապահ Բաթրիգխանէյէ իչար իմմիշ օլմաղլա, Կրօն. Ժողով՝ հիւքիւմէթը մահազլիյէյէ կիտիպ Ագգ. Կեդր. Վարչութիւն նամինա պէյանը թէչէքքիւր իմմէսինի Առաջն. Տեղապահա թավսիյէ իմմէյէ, վէ մուախխերէն բէմանի պիր թէչէքքիւրնամէ եազմադա տաիր գարար վէրմիշ տիր։

4.— Տիւնքի Կրօն. Ժողով՝ Բումանիա առաջնորդըղը մէսէլէսինի թէքրար թահթը միւգաքէրէյէ ալըպ, պու միւնասէպէթէ Թէշիվանան Արժ. Տ. Խորէն քահանային չիֆահէն վէրտիկի մալիւմաթը իսթիմա իմմիշ տիր։

Պունտան մատտա տիւնքի Կրօն. Ժողովտա 8 իճթիմա զապթնամէլերի տաիր օգունըպ թաստիգ օլընմշլարը։

Պիր պուլուգ սէնէէն պէրու թէչքիլ օլընրպ Գում Գարու վէ ճիվարընտա միւթեատտիտ ֆուգարա խասթէկեանընը թէհտավի իմմտրիմիշ վէ իմտրմէքտէ պուլընմշ օյան Աղքատասէր Ընկերութիւնընա իսնէթէն նոյեմբերին 21ինճի եարընքի ճումանա էրթէսի ադշամը Սթամպօլտա Վէկնեճիլիրտէ քեանն Օսմանիյէ թեաթրօսընտա «Ցեռնածու» (հօգ. գապագ) նամ կիւզէլ թեաթրօ օյունը իլէ զայէթ կիւլունճլիս պիր գօմէտիա իճրա իսրլեճէկինտէն, ֆուգարաբէրվէր էհալինին՝ չու թէչէպպիւսը խայրը թէչվիգ իմմէք իւզրէ լուպկյա՛ը մէգքիւրէյի թէչլրիֆէ բաղգէթի պույուրմաճաղընը գավէն մէմուլ իտէրիզ։

Օրթաքէօյտէ քեանն Հայկական Կրթարան թայէպի սապրգասընին արզուսը մուճիպնճէ Գասրքէօյ Ս. Թագաւոր բիլիսէսի Քարոզիչ Այվազեան Դեր. Տ. Եղիշէ վարդապետ՝ նոյեմբերին 22ինճի էօնիմիզտէքի բազար կիւնիւ, բէքիֆլէրի Զարեհ Աճեմեանին վէֆաթընա միւատտրֆ 40ընճը կիւն օլմագ միւնասէպէթիյէ բիլիսէի մէգքիւրտէ միւթէվէֆան մումանիէյհին իսթիրահաթը բուհը իչիւն Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս իտէճէկի կիպի, քիլիսէտէն չբգրլտրգտան սօնրա միւթէվէֆանընն մէքթէպ արգատաչլարը օլան թալէպէի մումանիէյհամ տաիր Գասրքէօյ գապրիսթանընա ադիմէթլէ, միւթէվէֆա բէֆիֆլէրինին մագպէրէսի իւզերինէ պիր կրբլանթա վազ իտէճէքլէր տիր։

Ա Զ Դ

Թագիս Ս. Առաքելոց եկեղեցւոյ վերանորոգութիւնը Ազգիս բարեպաշտ ժողովրդեան առատաձեռն նպաստիւք աւարտած լինելով, յառաջիկայ կիրակի օր՝ ի 22 նոյեմբերի, ըստ յանձնարարութեան Ա. մեն. Սրբազան Պատրիարք հօր պիտի կատարուի նորոգ կառուցեալ երկու փոքր խորանաց և Խորհրդանոցներու օրհնութեան և Ս. Օծութեան հանդէսն, ի ձեռն Դեր. Տ. Հմայեակ Սրբազան Դիմաքսեանի, և նոյն օր Ն. Սրբազնութիւնը յատուկ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Ս. եկեղեցւոյս նորոգութեան մասնակցող նուիրատու ազգայնոց և համայն աշխատաւորաց ննջեցելոցն հոգւոցն ի հանգիստ։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Նէյոլոս Պողոսեան Գէորգ Վ. Աբելեան

1887 Նոյեմբեր 18

ՍՈՆ ԲՈՍԹԱՆ

ՁԱՐ ԻԼԼ ԲՐԷՆՆ ՊԻՀՄԱՐԳ ՎԷ

ՔՈՒԵՆԷ ՁԱՐՈՒՆԻՆ ՊԷՑԱՆԱԹԸ

Պու մատտէ հագգընտա Վիէննատան նոյ. 25 թարէխիլէ ամիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Վիէննատա ալէմը սէյասէթին (բոլիթիք) զիհնինի էլան Քուենէ Զարունի կազէթասը իլէ անրն պէյանաթը մահուտէսի իշղալ իմէքտէտիր։ Աճապա հա՞նկը էվրագտա սամիտէքեարլրգ իճրա իտիմիշ վէ քիմլէ՞ր իճրա իմիմիշ։ Աճապա Բրուսիա սէրայրնտա հա՞նկը զամլար՝ բրէնս Պիզմարգրն բոլիթիգասրը Ռուսիա Զարընա եանլրշ պիր սուրէթտէ կէօսթէրմիշլէր տիր։ Իմթէ հէր քէս քէնտի քէնտիյէ պու սիվիլլէրտէ պուլունուպ, լաքին քիմէ պունլարրն ճէվապրնը պուլամայոր։ Ռուսիանրն Պէրլին սէֆիրի գոնթ Շուվալօֆրն՝ Բէթերսպուրկա թէպլիղ էյլէտիկի թէլէկրաֆլարը թաղիր իմիտիկինի քիմէ խաթր ու խայալինէ կէթիրմէյօր, զիրա սէֆիրը միշարէլէյէ՝ Ռուսիա իլէ Բրուսիա իմթիգարնա աչիքեար պիր թարաֆտար տրը։

«Աճապա Քուենէ Զարունի կազէթասը՝ մէգքիւր սամիտէքեարլրգլարրն Ռուսիա պաշ վէքիլլիկի տարէսինտէ (չանսէլլրրի) վուգու պուլորրընը մէյտանա գօյմադ իսթէյիպ, Պէրլինտէ էյի նաղարլա պագրլամայան Ռուս խարիճիյէ մէմուրը Մ. տը Ժօմնիյի՞ մի իյմա իմիմիշ տիր։

«Էկէր մատտէ՝ տիբլօմաթիգ թէլէկրաֆլար հագգընտա օլմայրպ տա, սէրայտան սէրայա եաղըլան խուսուսի մէքթուպլար հագգընտա իսէ, Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիյլէ ագրապայրղր պուլընան Վիլհելմսէրկ, Օլտենպուրկ վէ Տանիմարգա կիպի քիչիւք հիւքիւմէթլէր սէրայլարընտա իճրաի թէհարրիյաթ օլընմալը տրը։ Իմթիմալ քի Տանիմարգա սէրայը իյմա իտիլմէք իսթէնմիշ տիր, զիրա Զար պիր չօգ հաֆիթալար օրատա իգամէթ իմիմիշ տիր։ Պու հալտէ Օրլէան խանէտանը գրալիսի ալէյհինտէ վագը օլան սիմթէմու սէրզէնիշլին տէ սէպէպ ու իլլէթի անլաշըլապիլիր, չունքի Տանիմարգա գրալրընը իքինճի մախտումը բրէնս Վալտէմարրը գարրսը՝ Օրլէան խանէտանընա մենսուպ պիր Ֆրանսըզ բրէնսէսի տիր։

«Մամաֆիհի Քուենէ Զարունի՝ սուրէթը գամիյէտէ էվրագը տիբլօմաթիգբյէտէն պահս իմիմիշ օլմաղլա, իմթէ պու խուսուս ինանը չաշրբթըյօր, վէ Բրուսիա սէրայրնա մենսուպ զէվամ մատտէսինէ կէլինճէ, պու պապտէ տէ հիշ պիր ֆարզյամա կիրիշիլէմէյօր։ Աճապա եէնի պիր գոնմ տ'Ուրնիմ մատտէսի՞ մի պաշլայաճադ տրը։»

* *

Քուենէ Ցարունի՝ Ռուսիա ալէյհինտէ նէչրիյամը չէտիտէսինտէ տէվամ իտէրէք, Զարը՝ պիր գաչ այ ադտէմ Շամէթինտէ Ալէքսանիա իմբէրաթօրը իլէ պիր միւլագաթ իճրա իմէյէ գարար վէրմիշ օլտուղընը, վէ լաքին Տէրսաատէթտէն քէնտինինէ (Զարա) վասրլ օլան վէ բրէնս Պիզմարգրն բոլիթիգասը հագգընտա եանլրշ մալիւմաթը հավի պուլրնան պիր թէպլիղնամէ իւզէրինէ գարարը մէգքիւրտէն կէլի տուրմրշ տրը։

Լաքին Բարիզտէքի Թանրն պէյանընա կէօրէ, Զար իլէ բրէնս Պիզմարգրն միւլագաթը վէսիլէսիյլէ սամիթէ էվրագը տիբլօմաթիգբյէտէ տաիր Նէչր իմիտիկի պէյանաթընը իսպաթ իմէսի՝ պիլհիւմէթ Ալէքսանդրանը մէգքիւր Քուենէ Զարունի կազէթասընա իվթար ու իսրար օլընտրգտա, մէգքիւր կազէթա՝ սամիթէ էվրագը տիբլօմաթիգբյէ մատտէսի իլէ, Պէրլին սէրայը մենսուպաթընրն բրէնս Պիզմարգ ալէյհինտէքի էնթրիգալարը մատտէսի արասընտա հիչ պիր միւնասէպէթ պուլունմատրղընը պէյանլա իքթիֆա իտուպ, պունտան զիյատէ պիր չէյ իսպաթ իտէմէզ օլտրղընը, վէ Բրուսիա սէրայրնա մենսուպ շիւպհէլի զէվամրն էսամիսինի պէյան իտէմէյէճէկինի, վէ պունրն՝ էհալիյէ հիչ պիր ճիհէթը թէպլիւգ գարդի օլմատրղընը պէյան իմիմիշ, վէ նիհայէթ իչէ լաթիֆէ գարրչտրրարագ իմբէրաթօր Իւչիւնճիւ Ալէքսանտր իլէ բրէնս Պիզմարգրն միւլագաթը հագգընտա չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Էկէր պու իքի զաթրն պիր սաաթ պիրլիքտէ օմուրուպ պիրպիրինէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէտիքլէրի, վէ սաաթրն ագրէպի միւֆարէգաթ վագթինի խապէր վէրինճէյէ գատար միւշարէլէյհիւմանրն եալնրզ սիկարա իչտիքլէրի, վէ բրէնս Պիզմարգրն տա տիբսիզճէ պիր իշարէթլէ վէտալաշրպ իմբէրաթօրտան այրըլտրը իտտաա օլընը իսէ, պու եօլտա պիպէ գարշը սէօյլէյէնլէրին խաթա իմիտիքլէրինի քէնտիլէրինէ անլաթմաղա իգթիտարրմրզ եօգտրը։»

* *

Եէնէ Վիէննատան պու մատտէ հագգընտա աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմրշ տրը։

«Պիր չօգ կազէթալար շէօյլէ պիր ֆգրա նէչր իտիյօրլար։ «Եագընտան «բրէնս Ֆէրտինանտրա միւնասէպէ«թի օլան պիր զամտան ալտրղրմրզ «մալիւմաթա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտի«նանտ՝ Օրլէան խանէտանը ազայա«րը ալէյհինտէ Քուենէ Զարունրն «իթհամաթը վագրասը պիլհասսա «բրէնս Ֆէրտինանտը իյմա իմիտիկի«նի իտտաա իտէնլէրին միւտտայա«թընը սուրէթը գամիյէտէ թէք«զիպ իտէճէք տիր։» Պու ֆգրանրն Սօֆիատան սուտուր իմիտիկի տէրքեար տրը։

«Ֆիլհագիգա Քուենէ Զարունի իլէ Նուչճալ Զարունի՝ բրէնսէս Գէմանթին իլէ Սօֆիա սէրայրնրն էնթրիգալարընտան պահս իմէքտէ տիրլէր։ Տէրքաթրը օլընճաղը վէճհէլէ, Շամէթին սօնրա Ալէքսանիա՝ Պուլկարիսթան բրէնսի հագգընտա տահա զիյատէ պիր թավրը խայրխահանէ իմթիխազ իմիշ իտի։ Օզտման բրէնս Ֆէրտինանտ՝ թէէմինաթը գավիէ՞մի ախզ իմիտ, եօգսա չէօյլէ պիր մուամէլէի սաթհիյէ քէմալը էմիլյէթլէ թէլադգ՞մի իմիտ, պուրասը մալիւմատյիլ տիր։ Լաքին կէօրինիր քի բրէնսը միւչարէլէյհ՝ խայալաթը ագրապասընա եաղրը վէ Տէրոաատէթտէ վէ պէյքի Բէթերպուրկտա պիլէ աթրպ թուպմայա պաշլատը։ Իմոի զանն օլընտրղընա կէօրէ, Ռուսիա Զարը՝ Դօբէնհակտան բրէնս Ֆէրտինանտրն պու պապտէ եաղտրղը մէքթուպլարը վէ եախտտ բրէնսին Տէրսաատէթէ վագը օլան թէպլիղաթրնա տաիր Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆրն պիր բարօրթօսրնը Պէրլինէ կէթիրմիշ վէ բրէնս Պիզմարգրն կէօզիւ էօնիւնէ գէյմուշ տրը։ Իմթէ Վիէննատա պու բիվայէթի տէվէրան իտիյօր։»

Տիկէր թարաֆտան Պէրլինին Նուչճալ Զարունի կազէթասրնրն պէյանընա կէօրէ, Զարրն վատ իմիտիկի սախթէ էվրագ պու քէրրէ Պէրլինէ վիրուտ իմիմիշ տիր։

Քէզա Դոնէթթանա Լէպէրալ կազէթասրնրն գավլինճէ, Քուենէ Զարունի՝ Բրուսիա սէրայընա մենսուպ զէվամ թարաֆտան բրէնս Պիզմարգ ալէյհինէ միֆթէրիյաթ վուգուրտան պահս իմիտիկի սրբատա զալիպա եանլրմրշ օլուպ, սէրայտա Զարա վէրիլէն զիյաֆէթտէ բրէնս Պիզմարգը Զարրն միւքեալէմէսինէ իշթիրաք իտէմէյէճէք պիր թարաֆտա օմուրթմրշ օլան սէրայ մէմուրը ալէյհինտէ բրէնս Պիզմարգն թէշէքքյամրնտան պահս իմէք իսթէմիշ իմիշ։

* *

Պէրլինտէն Բէշթատաքի Բէշրէր Լէյո կազէթասընա եաղրլան վէ Վիէննա կազէթալարընա նագլու տէրճ օլընան վէ մագամը բէսմիտէն թալիմաթը օլտուղը բէք տէրքեար օլան պիր մէքթուպ՝ Ռուսիա Զարը իլէ բրէնս Պիզմարգրն միւլագաթը հագգընտա չարանը պագը թաֆսիլաթը ճէտիտէ իմիմ՝ Ալէքսանիա պաշ վէքիլի՝ արթիրդ քէնտիյի թուրթամրզ գաիտէի նէզաքէթքեարիի տիբլօմաթիգբյէյէ բէք տէ մուվաֆիգ օլմայան պիր հէյէճան վէ հարարէթլէ ճէվապ վերմիշ օլմաղլա, պու հալ՝ Զարա չէվապրն թէլիբը իմիմիշ տիր։ Բրէնս Պիզմարգ՝ քէնտի մուհարբէրաթլարը թաղիր իտիլիպ սահիթէքտէարլրգ իճրա օլընտրղընա տաիր թէէմինաթը գաթիյէ իմիմ՝ Զար՝ քէնտիսի քէմալը խալիսէթլէ մուհաֆազաի սուլհա արզու իմիտիկինի պէյան իմիմիշ, վէ նէ Ալէքսանիանրն իւզէրինէ հիճճում իմիմէք վէ նէ տէ անրն ալէյհինտէ օլան պիր իմիթիֆագա տաիկ օլմադ նիյէթինտէ պուլունմատրղընը մուսիրրանէ վէ տէֆաթլէ թէքբար էյլէմիշ տիր։ Զարրն պու թէէյիտաթընը բրէնս Պիզմարգ ֆրրսաթ ատտ իտէրէք, Ալէքսանիա թարաֆընտան ագտ օլընան իմիթիֆագլարրն էհէմմիյէթինի վէ ահամմէյէրին մէալը ասլինինի Զարա արզ ու թէֆհիմ իմիմիշ տիր։ Իւչիւնճի Ալէքսանտրը պունա ճէվապէն, պունլարրն հիչ պիրինտէ քէնտիսի իչիւն եէնի վէ չայանը իսթիղրաալ պիր չէյ պուլունմատրղընը պէյան իմիմիշ իսէ տէ, իլք հիճճում Ալէքսանիա թարաֆընտան վուգու պուլմատրգճա քէնտիսինին Ալէքսանիա ալէյհինտէ մուհարէպէյէ կիրիշմէք նիյէթինտէ օլմատրղընը վէ Ալէքսանիա թարաֆընտան պու հիճճումը տա ասլա մէմմուլ իմիմէտիկինի իլավէտ մէգալ իտէրէք, պիր ազ էվվէլքի պէյանաթը սուլհբէրվէրանէսինի իքմալ իմիմիշ տիր։

Պու մէքթուպ՝ Բէշրէր Լէյորն տահի իյմա իմիտիկի վէճհէլէ նիմ բէսմի պիր սուրէթտէ մուհարբէր օլուպ, Քուենէ Ցարունրն պահս իմիտիկի պաղը թաֆսիլաթը հավի օլտուղընտան, մագսատտ՝ Ալէքսանիա վէ պախուսուս իչ տէվլէթ իմիթիֆագընրն զըյմէթինի տահա զիյատէ թաղտիր իտէն Մահառիսթանտա էնտիչէլերի տէֆ ու մէն իմիմէքտէն իպարէթ օլտուղը տէրքեար տրը։

Բէշրէր Լէյորն պու նիմ՝ բէսմի մէքթուպը՝ Ալէքսանիա իլէ Ռուսիա արասընտա պիր մուհարէպէնին վուգուր մուհագագ իտուկինէ տաիր Պէրլինտէքի Բոռ կազէթասընրն եաղտրղը հէյլեճանպախշ պէնտինէ տապան տապանա ղրտտ իսէ տէ, եէտի սէնէ միւտտէթլի ասքէրլիք մէսէլէսինին էնամի միւպահասասընտա Ֆրանսա ալէյհինտէ օ միսիլլիս պէնտիէր նէչր իտէն մէգքիւր Բոռ կազէթասընրն մագսատտ՝ էֆքեարը ումմ միյէյի իւրքիւթմէքտէն վէ Ալէքսանիա օրտուսը իչիւն թալէպ օլընան եէնի թախսիսաթրն գապուլինէ Բէյիշթակ մէճլիսինի մէճմուր իթմէքտէն իպարէթ իտուկինէ իշթիպահ օլընամազ։

* *

Եէնէ Բէշրէր Լէյո կազէթասընրն պէյանընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ ախիրէն Ալէքսանիա, Ալէքսիա վէ Իթալիա պէյնինտէ ագտ օլընան իմիթիֆագ ահամմէսինին ահքամրնը Զարա թէպլիղ իմիտիկի սրբատա, Ռուսիանրն ինթիալքեարանէ հարէքէթինտէն տօլայը մէգքիւր իմիթիֆագրն ագտ օլընտրղընը, վէ Զարրն պահս իմիտիկի մուհարբէրաթրն Օրլէան խանէտանը թարաֆընտան իմիթիրա օլընտրղընը պէյան իմիմէքտէ, շու արալրդ Ռուսիանրն պէօյուք մէմուրլրրը ալէյհինտէ իտարէի լիսան իմիմէք իսթէմէտիկինէ մէպնի մուհարբէրաթը մէգքիւրէնին Օրլէան խանէտանը մէնսուպիկի թարաֆընտան թանի օլընտրղընը տէրմէյան իմիտիկի, վէ մահէզա իսթիքշաֆաթը մալիւմատէ զիմէտխալ օլանլարրն Ռուսիալը օլարգլարը վէ միւլագաթա տաիր չիմտիյէ գատար նէչր օլրնան չէյլէր՝ մալիւմաթը միւթէֆէրրիատան օլուպ մէվատտը էսասիյէնին կիրլի գալտրղը զանն օլընրյօր իմիշ։

* *

Ռուսիա Զարրընրն Պէրլինտէ բրէնս Պիզմարգլա իճրա իմիտիկի միւլագաթա էվվէլա քէնտիսի (Զար) թալիպ օլտրղը հէր նէ գատար բիվայէթ օլընմրշ իսէ տէ, Թարէրն Պէրլին մուխպիրի՝ պու բիվայէթի թասհիհ իտէրէք, Ալէքսանիա պաշ վէքիլինին՝ Պէրլին Ռուս սէֆիրի գոնթ Շուվալօֆա թէգքէրէ իրսալիյլէ Զարրն հուզուրընա չրէրպ պիր միւլագաթ իճրա իմէք արզուսընտա պուլունտրղընը եաղմրշ օլտրղընը, վէ Զարրն պու թալէպէ անիտէ մուվաֆագաթ իմիտիկինի, վէ Զարրն մուվաֆագաթընը սէֆիարէթ պիրինճի սրբ քեաթիպի գոնթ Մուրավիէֆինի բրէնս Պիզմարգա թէպլիղ իմիտիկինի, վէ ժենէրալ Զէրէվինին պաշ վէքեալէթ տաիրէսինէ կիմիմէսի՝ չախսէն պիլտիք օլան խարիճիյէ նաղբրը գոնթ հէրպէրթի տը Պիզմարգը զիյարէթ իմիմէք իչիւն օլտրղընը իչար ու պէյան իմիմիշ տիր։

——

Ռուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիցասը՝ Դօբէնհակտան Ռուսիայա ավտէի իմիտիքտէն 5—6 կիւն սօնղրա Կայինատան Բէթերսպուրկա կիմիմիշլէր, վէ էհալի թարաֆընտան քէմալը շէվվ ու մէսէրրէթլէ ալգէշլանմրշլար տրը։ Թէքմիլ չէհր պայրաղլարա տօնատրլմրշ իմիշ։

——

Վիէննատաքի Նոյ Ֆրայ Բրէս կազէթասընրն Պրիւքսէլտէն ալտրղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պիր մուհարէպէ վուգուրտա Պէլճիգա իլէ Հօլանտանրն իչ տէվլէթ (եանի Ալէքսանիա, Ալէքսիա, Իթալիա) իթթիֆագընա տաիկ օլապիլմէյէրի իչիւն Պէլճիգա իլէ Հօլանտա արասընտա պիր մուգավէլէնամէի ասքէրի ագտ օլընմասը խուսուսընտա Ալէքսանիա խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Պրիւքսէլ վէ Լա Հէյ շէհիրլէրինտէ իճրաի մուամէլաթ վէ թէէպպիւսաթ օլընմագտա իմիշ։ Ահճագ Պէլճիգա՝ պիթարաֆ պիր տէվլէթ օլտրղը իչիւն այրգտան աչրղա վէ բէսմի պիր սուրէթտէ էօյէ պիր ահամմէ՝ ագտ իտէմէզ օլտրղընտան, մէգքիւր մուգավէլէնամէի ասքէրի՝ զայէթէլ կիզլի թուրաճագմրշ։

——

Բուսիալը Բրէնս Մէյէրսքինին թահթը իտտաբէսինտէ պուլունան Կրոնպրինզ նամ կազէթա՝ կէօյա Զար Ալէքսանիա իմբէրաթօրլյա միւլագաթ իմիմէմիշ կիպի շէտիտէն Ալէքսանիա ալէյհինէ վէ բրէնս Պիզմարգրն չախսընա հիճճում վէ թէարրուզ իմիմէքտէ օլուպ, թէէմինէն բիվայէթ օլընտրղընա կէօրէ իսէ, մէգքիւր կազէթա՝ Գաթգօֆրն վէֆաթը իւզէրինէ Մոռէլոռ Վէռոռինին՝ էհէմմիյէթինի պիր աղ զայպ իմիտիկինէ պէրու Իւչինճի Ալէքսանտրը նէզարէտտէ էն սէվկիլիլիգ կազէթա իմիշ։

ՖՐԱՆՍԱՅԱ ՐԷԻՍԸ ՃԻՄՀՈՒՐԸՆ

ՍՈՒՐԷԹԸ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Բարիզին բէք չօգ կազէթալարը՝ եէնի պիր բէյար ճիւմհուրրն ինթիխապընա չայէտ լիւզում կէօրիւնտիկի թագտիրտէ Մէճլիսը Մէպուսան վէ Մէճլիսը Ալյանտան միւրէթթէպ օլարագ իճթիմաը միւթատ օլան Գոնկրէ մէճլիսինտէն պահս իմիտիրէրի սրբատա, կէրէք մէճլիսը մէգքիւր վէ կէրէք անրն իմթիհազ իտէճէկի ուսուլ ու գաիտէ հագգընտա բէք օ գատար տօղրու մալիւմաթ վերմէյիպ, անճագ Մ. Մ. Ժիլ Բուտրա իլէ Էօժէն Բիէրին էսէրը գալէմի օլան Թրէնէ տը տրոռ Բուրբոնրէ նամ բիսալէտէ պու պապտէ մալիւմաթը սահիհէ վէ միւքէմմէլէ կէօրիւմիշ օլաբրընտան, մալիւմաթը մէգքիւրէ պէր վէճհը ամի նագլ օլընրը։

«Բէխը ճիւմհուրրն ինթիխապը՝ Միլլէթ Մէճլիսի (գոնկրէ) հէյէթինտէ միւճմէմի օլան Մէճլիսը Ալյան վէ Մէճլիսը Մէպուսան թարաֆընտան էրսէրիյէթը արաի մութլագա իլէ իճրա օլընրը։ Բէխը ճիւմհուր՝ եէտի սէնէ նասպ օլընրպ, թէքրար գապրը ինթիխապ տրը։ Բէխը ճիւմհուր ինթիխապընրն մէրիյէթի իչիւն սինճէ հիչ պիր չարթ վաղ օլընմայրպ, 1875 ոնէսի էրպապը գանունը՝ պու խուսուս իքի մէճլիսին (Ալյան վէ Մէպուսան) տիրայէթ ու ֆէթանէթինէ թէրք ու թաայիգ իմիմէյի մինասիպ կէօրմիշլէր տիր։

«Վէֆաթ վէ եա խսթիֆա վէ եախտտ սաիր պիր սէպէպ մէպնի բիրսէթը ճիւմհուր մագամը մունհալ գալտրգտա, եէնի պիր բէխին ինթիխապընա թէէպպիւս իմիմէք իւզրէ իքի մէճլիս՝ սէրիան վէ սէնատիյէթը թամմէ իլէ ագտը իճթիհատ իտէրլէր։ Ալա միւտտէթինտէ մէճլիսը վիւքէյա՝ հիւքիւմէթը իճրաիյէյի հավզ պուլունը։

«Բէխը ճիւմհուրրն խսթիֆասընէ սուրէթտէ վերիլէպիլիր օլտրղընը գանուն թարին իմիմէմիշ իսէ տէ, Միլլէթ Մէճլիսի հէյէթինտէ միւճմէմի օլան եաղընը իքի մէճլիսին՝ խսթիֆաի մէգքիւրը էռռոռ վէ եա բէռռ իմիմէկէ սէլահիյէթի օլտրղը։

---

(78)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊ

ՄԻԻԼԼԻՑԻ

ԳՈՍԱՎԻՒ ՏԷ ՄՕՆԹԻԼՈՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒ

Ֆապրիս։—Նէ՞ իչիւն կէչէմէյիմ, սէնին իչինէ քէօյտէ եաշամագ կէլմէյօր իսէ, սէրպէսթ սին, պէյէնտիյին եէրէ կիտէպիլիրսին։

Լօրան։—Սիզտէն այրըլմագ միւմքին տէյիլ, էֆէնտիմ. ալթը սէնէտէն պէրու սիզին խըզմէթինիզտէ պուլընմագտայըմ, սիզտէն խօշնուտըմ, պիր եէրէ կիթմէյմ։ Նէրէյէ կիթսէնիզ պէրապէր կէլիրիմ։

Ֆապրիս։—Պէյէնտիյինի եաք, պէնիմ տէ կիտէճէյիմ զաթէն ուզագ պիր մահալ տէյիլ եա՛։

Լօրան։—Ուզագ տա օլսա, պէնիմ իչիւն պէյիս եօգ։

Ֆապրիս կկինիպ պիթտիքտէն սօնրա Լօրանը արապա թութմաղա կէօնտէրտի, քէնտի տախի օ սրբատա զիյրտէքի մէքթուպը եազտը։

«Բարիս 26 Նիսան

«Ազիզիմ Լէոն,

«Եարըն թամ սաաթ օն պուչուգտա նէզարէթէ կէլիպ սէնի ալաճաղըմ, եէ«մէյի պէրապէր եէրիզ։ Մէլամ։»

«ՖԱՊՐԻՍ ԼԸԳԼԷՐ»

Ֆապրիս պու մէքթուպը զարֆա գօյուպ զիյրտէքի ատրէսի եազտը։

«Պահրիյէ Նէզարէթի բիյատ գայմագամլարընտան

Մօսիէօ Լէոն Հանրիյէ»

Լօրան գարույը աչըպ։—Արապա կէլտի, էֆէնտիմ։

Ֆապրիս։—Կիտէյօրըմ։ . . պէն կիթտիքտէն սօնրա, սէն պու մէքթուպը մահալինէ թէսլիմ էթ։

Լօրան։—Բէք ալէա, էֆէնտիմ. ճէվապը վա՞ր մը։

Ֆապրիս։—Եօգ։

Լօրան։—Էօյլէ եէմէյինէ կէլէճէ՞ք մի սինիզ։

Ֆապրիս։—Եօգ։

Լօրան։—Ագշամա՞։

Ֆապրիս։—Ագշամա տա կէլմէմ, սէն տէ ագշամա գատար պէյէնտիյինի եար։

Լօրան։—Թէչէքքիւր իտէրիմ։

Ֆապրիս արապայա պինիպ Նէօյեիտէ Լօնչան սօգաղընա կէօթիւրմէսինի թէքլիֆ իթտի։

* *

Մ. Տըլարիվիէր Կրան տ'Օթէլտէքի միւզիյէն տաիրէսինտէ բէք ազ վէ բէք բահաթսըզ ույումըշ իտի։ Պիր թագըմ միւնասէպէթսիզ բույալար ույգուսընը հարամ իտուպ, եաթաղընտա խնէլի սանտրգտա եաթար կիպի եաթմըշ իտի։ Եալընզ սապահա գարշը պիր գաչ սաաթ ույգույա տալապիլմիշ իտի։

Էտմէ տախի մալիւմ օլան էսպապէ մէպնի Բարիստէ կէչիրմիշ օլտրղը պիրինճի կէճէ բէք մէմնուն օլմամըշ իտի։

Մէքթէպնի սիւքիւնէքը հալի իւզրինէ Գաբիւսին պուվարընը արտը արգասը քէսիլմէզ օլան կիւրիւթիւսինտէն անճագ կէօզէրինի գարայապիլմիշ իտի։

Եարը ույգուտա եարը ույանըգ օլտրղը հալտէ կէօզիւնին էօնիւնէ պիր չօգ չէյլեր կէլմէյէ օլտրղը միսիլլու, պիր գաչ տէֆալար Ժօրժ Վէրնիէյի կէօրմիւշ, վէ էրթէսի կիւնիւ քիչիւք պիր գասապանրն լոգանթասընտա վալիտէսինին եանընտա եինէ կէօրէճէյինի մէմմուլ իթմէքտէ պուլընմըշ իտի։

Էտմէ՝ վալիտէսինին նէ սէպէպ մէպնի Մըլէօնտէ պուլընտրղընը միւթմատիէն տիւշինիւր, վէ պու պապտէ բէտէրինին վէրմիշ օլտրղը թաֆսիլաթա իննանմագ իսթէր իտի իսէ տէ, գուլագ ասմագ իսթէմէտիյի պիր սէտտա քէնտիսինի ալտաթմըշ, վէ հագըգաթը հալի քէնտիսինտէն սագլամըշ օլտրգլարընը թէքբար իթմէքտէ իտի։

Վալիտէսի Մըլէօնտէ խասթա օլտրղը հալտէ, բէտէրինին Բարիստէ քէնտի եանընտա պուլընմասընը հագըգաթէ միւպային վէ իհթիմալտէն պահտ ատտ իտէր իտի։

Պիւթիւն կէճէյի պու միսիլլու ըզտրրապ վէ իչքէնճէ վէրիճի էնտիչէլեր իլէ կէչիրտի։

Զօճուգըգտան պէրու էրքէն գալգմաղա ալըշմրշ օլտրղընտան, էտմէ սաաթ մահալինէ թէսլիմ էթ։

Լօրան։—Բէք ալէա, էֆէնտիմ. ճէվապը վա՞ր մը։

Ֆապրիս։—Եօգ։

Լօրան։—Էօյլէ եէմէյինէ կէլէճէ՞ք մի սինիզ։

Ֆապրիս։—Եօգ։

Լօրան։—Ագշամա՞։

Ֆապրիս։—Ագշամա տա կէլմէմ, սէն տէ ագշամա գատար պէյէնտիյինի եար։

Լօրան։—Թէչէքքիւր իտէրիմ։

Ֆապրիս արապայա պինիպ Նէօյեիտէ Լօնչան սօգաղընա կէօթիւրմէսինի թէքլիֆ իթտի։

* *

Մ. Տըլարիվիէր Կրան տ'Օթէլտէքի միւզիյէն տաիրէսինտէ բէք ազ վէ բէք բահաթսըզ ույումըշ իտի։ Պիր թագըմ միւնասէպէթսիզ բույալար ույգուսընը հարամ իտուպ, եաթաղընտա խնէլի սանտրգտա եաթար կիպի եաթմըշ իտի։ Եալընզ սապահա գարշը պիր գաչ սաաթ ույգույա տալապիլմիշ իտի։

Էտմէ տախի մալիւմ օլան էսպապէ մէպնի Բարիստէ կէչիրմիշ օլտրղը պիրինճի կէճէ բէք մէմնուն օլմամըշ իտի։

Մէքթէպնի սիւքիւնէքը հալի իւզրինէ Գաբիւսին պուվարընը արտը արգասը քէսիլմէզ օլան կիւրիւթիւսինտէն անճագ կէօզէրինի գարայապիլմիշ իտի։

Եարը ույգուտա եարը ույանըգ օլտրղը հալտէ կէօզիւնին էօնիւնէ պիր չօգ չէյլեր կէլմէյէ օլտրղը միսիլլու, պիր գաչ տէֆալար Ժօրժ Վէրնիէյի կէօրմիւշ, վէ էրթէսի կիւնիւ քիչիւք պիր գասապանրն լոգանթասընտա վալիտէսինին եանընտա եինէ կէօրէճէյինի մէմմուլ իթմէքտէ պուլընմըշ իտի։

Էտմէ՝ վալիտէսինին նէ սէպէպ մէպնի Մըլէօնտէ պուլընտրղընը միւթմատիէն տիւշինիւր, վէ պու պապտէ բէտէրինին վէրմիշ օլտրղը թաֆսիլաթա իննանմագ իսթէր իտի իսէ տէ, գուլագ ասմագ իսթէմէտիյի պիր սէտտա քէնտիսինի ալտաթմըշ, վէ հագըգաթը հալի քէնտիսինտէն սագլամըշ օլտրգլարընը թէքբար իթմէքտէ իտի։

Վալիտէսի Մըլէօնտէ խասթա օլտրղը հալտէ, բէտէրինին Բարիստէ քէնտի եանընտա պուլընմասընը հագըգաթէ միւպային վէ իհթիմալտէն պահտ ատտ իտէր իտի։

Պիւթիւն կէճէյի պու միսիլլու ըզտրրապ վէ իչքէնճէ վէրիճի էնտիչէլեր իլէ կէչիրտի։

Զօճուգըգտան պէրու էրքէն գալգմաղա ալըշմրշ օլտրղընտան, էտմէ սաաթ սէքիզտէն էվվէլ գալգտը։

Պոյընա պէրապէր ուզուն սաչլարընը թարայըպ, վէ մէլէքլէրէ մախսուս օլան գար կիպի պէյազ օմուզլարը իւզրինէ ալթուն սարըսը պիր էօրթիւ միսալի եայըպ, սանտրղընը աչտը վէ էն կիւզել էլիզէսինի կկինիպ եանընտաքի գարույը վուրտու։

—Պապա, պէն իմ, կիրէպիլիր՞ միյիմ։

Պանքէր։—Էվվէթ, գըզմըզագըմ, չարուգ կիր։

Մ. Տըլարիվիէր՝ եաթաղընտան եանընտա օթուրմըշ քեաղըտլարընը վէ սէհմէրինի սրբասընա գօյմագտա օլուպ, գըզընը սէսինի իչիթտիքտէ այալա գալգտը։ Էտմէ պապասընրն պէյնընա սարըլըպ։—Պօն ժուր, պապա. պու կէճէ էյի ույուտո՞ն մը։

Պանքէր։—Բէք բահաթ ույույամտըմ, սէ՞ն։

Էտմէ։—Բէք բահաթ տէյիլ իտիմ։

Պանքէր։—Նէչի՞ն։

Էտմէ։—Լօգանթանրն կիւրիւլթիւսինտէն կէօզէրիվի գարամտըմ, իչինտէ արըլարրն միւթէմտիէն վըզլատրը էճսիմ պիր գօվան իչինտէ պուլընրյօրըմ զանն իտէյօրտրմ։

Պանքէր։—Պէրէքէթ վէրսին քի չօգ գալմայաճաղըզ, Ֆապրիս պու սապահ պիզ պիր ույզուն էվ պուլմաղա մէչղուլ տրը, վէ մուվաֆֆիգ օլաճաղընա տա չիւպհէ եօգ։ Պիր չէյէ իհթիյաճը վա՞ր մը տրը։

Էտմէ։—Խայր, պապա։

Պանքէր։—Պիլի՞ր միսին, գըզըմ, քի պուրատա հէր քէս սէնին հէր էմրինին իճրասընա հազըր տրը։ Շու տիյմէյէ բարմաղընը տօգունտըզընն կիպի, կէլիրէր վէ իսթէտիկինի սէօյլէրսին։

Էտմէ։—Հիչ պիր չէյ իսթէմէմ։

Պանքէր։—Մէքթէպտէ գալգար գալգմաղ գահվալթը իթմէզ մի իտինիզ։

Էտմէ։—Էվվէթ, պապա, լաքին պու կիւն աճ տէյիլիմ. . . էօյլէ եէմէյի վագթընա գատար պէքլէրիմ։ Էկէր խաթրըմտա գալմըշ իսէ Ֆապրիս էօյլէն եէմէյինէ կէլէճէք իտի։

տեսար տրը։ Պինաէն ալէյհ Միլ-ՄէՀլիսինին թէչէքքիւլինտէն իսթիֆա՝ վիւքէլա թարաքիրն։ Ամանը վագթտա իքի մէՀլիսլէրէ էշր օլունուպ, պու մէՀլիսլէր՝ պէլա թէէխիւիւբ Միլլէթ ՄէՀլիսի հէյէթինտէ իՀթիմա իտէրլէր։ Լէկէր պու իքի մէՀլիս՝ միւտտէթը իՀթիմայէ (նստաշրջան) թաթիլինտէ օլմայրպ եալընըզ իՀբաի միւզաքէրաթ իՀթիմանտա պուլունմագտալար իսէ, իսթիֆա՝ ՄէՀլիսը Այան վէ ՄէՀլիսը Մէպուսան բէիսլէրինէ իշար օլունուպ, այան վէ մէպուսան՝ սուրէթը միսթաճէլէտէ վէ այրը այրը քէնտի բէիսլէրի թարաքինտան ադար իՀթիմաէ տավէթ օլունըրլար, վէ բէիսը ճիւմհուրը նիյէթինի բէսմ։ն խաղեր ալտրգտան օնդրա, Միլլէթ ՄէՀլիսինի թէչքիլ իթմէք իչուն քէմալը սէլահիյէթլէ ադար իՀթիմա իտէրլէր։

«Էկէր մէՀլիսլէր միւտտէթը իՀթիմայէտէ պուլունմամագտալար իսէ, բէիսը ճիւմհուր՝ քէնտի իսթիֆա թէսավվուրընը իլան ու իքիչա իթմէզտէն էվվէլ մէգքիւբ մէՀլիսլէրի իՀթիմաէ տավէթ իտէր։ Եէհասբէ էկէր ՄէՀլիսը Մէպուսան տաղրլմըշ պուլունուր իսէ, իսթիֆա թէսավվուրը՝ եալընըզ ՄէՀլիսը Այան բէիսինէ իշար օլունուր։

«Իգթիտար ու սէլահիյէթին թանզիմէտ տարը օլան 1875 փեւր. 25 թարիխլի գանունը էսասինին 2նՀի պէնտինտէ, բէիսը ճիւմհուրըն՝ էք սէրիյէթը արաի ռ-ռիլ-ֆ- իլէ ինթիխապ օլընմասը պէ յան օլընմըշ տրը։ Պունտան՝ Ֆոնկրէյի թէչքիլ իտէն ադանըն էքսէրիյէթը մութլագաբ տէյիլ, պէյան օլբան արանըն (քուէ) էքսէրիյէթը մութլագասը անլայըշըմալը տրը։

«Քէզալիք բէիսը ճիւմհուրըն ինթիխապընտա տէֆաթլէ վուգուբ միհթէմիլ օլան գուրա մուամէլէսինին առէտի մահտուտ օլմասը լազըմ կէլտիկի տախի եանլըշ տրը։ Էվվէլքիէր կիպի հէր գուրա մուամէլէսի՝ մէհլիսին Բրէզիդ թապիր օլընան եիւքսէքճէ մահալլինտէ, սրը քեաթիսլէրտէն պիրի թարաքինտան ադանըն էսամիսի եիւքսէք սէս իլէ օգունարագ իՀրա օլընրը։ Գուրա՝ խաֆիէն քէչտէ օլընրը, լաքին կէրէք Միլլէթ ՄէՀլիսինին գուրայա իչթիրաք իտէն ադասընրն, վէ կէրէք թաթինքեաֆ (ձեռնպահ) իտէն ադան վէ եա մէպուսանըն էսամիսի բէսսի կազէթատա նէշր օլընրը։»

ՄԱՃԱՌԻՍԹԱՆ ՎԷ ՐՈՒՄԱՆԻԱ

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐԻ

Մաճառիսթան վէ Ռումանիա էրմէնիլերի հագգընտա չայանը միթալէա պիր թագզմ մալիւմաթը հավի օլարագ Մաճառիսթանտան Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեանց Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինէ իրսալ օլընան վէ Իզմիրտէքի Արեւելեան Մամուլտա տէրճ իտիլէն պիր մէրթուպ պէր վէՀՀը աթի այնէն նագլ օլընըր։

Առ Շնորհազարդ Տէր Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Մուրատեանց։

Շնորհազարդ Տէր իմ,

Ձեր անունն և համբաւը լսած լի նեղմ վստահութեամբ նամակ գրելի Ձեզ և շատ շնորհակալ եմ որ իսկոյն պատասխանեցիք։ Արտասովաթօր աչօք կարդացի Ձեր նամակը, միտս բերելով մեր հայրենիքն և ցիրուցան եղած ազգն։ Ինչպէս գրած էի Ձեզ, ես Արարատեան աշխարհէն եմ և բաւական տարիներէ ի վեր եղած եմ՝ այն տեղէն և Տաճկաստանի մէջ մի տարի մնալէ զկնի անցած եմ ի Ռումանիա, ի Պուգովինա և մեծ մասամբ կը գտնուիմ ի Մաճառիստան։

Ինձմէ տեղեկութիւն կուզէք իմ շրջագայած տեղերուս հայերու մասին։ բայց ես գրագէտ չեմ, մի պարզ մարդ եմ։ ուստի իմ գրածներս ալ ա՛յնպէս ընդունեցէք։ Ձեր գրածէն ես հասկցայ որ Դուք մի բարեհոգի և մաքուր սրտով Հայ էք, և կարող եմ ամէն բան վստահութեամբ գրել Ձեզ։

Ձեր վերհուիչեան վրայօք թէ՛ այստեղ ի Մաճառստան, թէ՛ բոլոր Ռումանիա, թէ՛ Պուգովինա և թէ՛ մինչև Լէմպերկ ամէն պատահած տեղերս միշտ լաւ բաներ լսած եմ Ձեր քաջաբարոյ և քաջալեր վարդապետութեան մասին։ Ձեր կաթողիկոսական ընտրութեան համար ամենքն ուրախացան, քանզի ամէն օտար լուրեր գրեցին։ բայց յետոյ շատ ցաւեցան երբ իմացան թէ Ռուսաց Կայսրն ուրիշն հաստատած է։ Այս մասին բնաւ մի՛ ցաւիք։ ես այնպէս կը հաւատամ որ Աստուած Ձեր թանկագին կեանքն ազատեց։ Դուք դարձեալ Ձեր կաթուղիկոսութեան տիտղոսն ունիք այս լուսաւոր Եւրոպայի մարդկանց մէջ, և այս քաղաքակրթի մարդիկն միշտ բարեկրթի ուսումնական կը ճանչեն զձեզ։ Ես արդէն տասն տարի առաջ ՀԷմպէրկ գտնուեցայ և այն տեղի կուսաստանի մէջ յիշեցին ինձ Ձեր քաղցը անունն և տուին կարդալու այն կոնդակն զոր Ձեր միջոցաւ Երուսաղէմի Եսայի Սրբազան Պատրիարքն ղրկած էր նոյն կուս ստանին։ Հաւատացէք որ մասունքի պէս պահած էին և քանիցս կարդացուցին, որովհետև իրենք հայերէն տպագիր միայն կարող են կարդալ։ Անյագ կերպով պատմեցին Ձեր այցելութիւնն և ոչ միայն ի ՀԷմպէրկ, այլև ամէն տեղ կը փափաքին Ձեր վերտին այցելութեանն։ Արդեօք կարո՞ղ էք այս բարի փափաքն կատարել։ հաւատացէ՛ք որ Ձեր անունը կ'անմահացընէք այս երկրին մէջ։ Բայց թողունք այս խնդիրն և տեղեկութիւններ հաղորդենք Ձեզ։

Մաճառստանի մէջ շատ հայք կան և իրենց բնակութեան տեղին է Թրանսիլվանիա, որ Մաճառերէն կը կոչեն Էրդէ-լիւ, այսինքն Ռոսոսոս։ Այս բարեբեր երկրին մէջ կը բնակին Մաճառք, Ուլահք, Սաղք և Հայք։ Բայց երկրին հարստութիւն և առուտուրը գրեթէ Հայոց ձեռքն է։ Մաճառստանի Հայերն մեծ մասամբ բարեկեցիկ են և շատ Հայեր կան թէ՛ վաճառական և թէ տէրութեան պաշտօնեաներ։ Օրինակի համար, Պուդաբէշդի (Բ.շթա) հաշտարար դատաւոր Հայ է և անուն Մանուկ կամ Մանի Կայասկօ, նոյնպէս քաղաքապետն Եանուշ (Յովհաննէս) և մի Հայ բժիշկ Պագրուպան։ Կան նոյնպէս դասատուներ Մաճառերէն և Գերմաներէն լեզուի։ Այսպէս ամէն քաղաքաց մէջ կան պաշտօնեայ Հայեր և կալուածատէրեր, ինչպէս Գլուշ քաղաքի մէջ Պուղան (Աստուածատուր) անուն Հայազգին և այլք։ Այս քաղաքի մէջ Ս. Լուսաւորչի Նշխարաց դիտի տօնին մեծ թափօր և հանդէս կ'ընեն, թնդանօթներ և հրացաններ կը նետուին, մեծ ուրախութիւն կ'ընեն կերուխումով, աղքատաց ողորմութիւն կու տան և գրեթէ բոլոր քաղաքն տօն կը պահէ իբրեւ Կիրակի։ Կան Հայոց քաղաքներ, ինչպէս են Կէռլա, Մաճառերէն Սօմուշուվար, Պաշպալով կամ Ելիսաւետոպոլիս, Մաճառերէն Էրժիպէտվարուշ։ Կէռլա քաղաքն ունի մինչեւ վեց հազար Հայ բնակիչ, որոյ քաղաքապետը Հայ է, և կան մեծատուններ, ինչպէս են Պոպ Ներսէսն, Սուտաշի Թոդորն (Թէոդորոս)։ Ունին երկու եկեղեցի, մին յանուն Ս. Աստուածածնի և միւսն Սողոմոնի, Մաճառերէն Պիպանիա, այսինքն Առաջնորդանիստ։ Ունին Ազգ. հիւանդանոց, Աղքատանոց և Հայ Ուսումնարան, ուր տղաք կուսանին Հայերէն, Մաճառերէն և փոքր ինչ Լատիներէն ու Նեմցերէն։ բայց Հայոց լեզուն յառաջ չերթար, քանզի կրսեն թէ՝ Հայի լեզուով կարող չենք հաց վաստակել։ Կան ութ Հայ քահանայք և այժմեան աւագ քահանային անունն է Բարան, որ է Գառն կամ Գառնիկ։ Այս քաղաքն բաւական կանոնաւոր է, մէջէն գետ կանցնի։ ունի մերձակայ գիւղեր, ունի կալանաւորաց բերդ։ Այս քաղաքը հայք չենած են Թերեզիա թագուհւոյն արտօնութեամբ և առաջ միայն հայք բնակած են, բայց այժմ իրարու հետ խառնուած են Ուլահ, Նեմցէ, Մաճառ և մինչեւ անգամ Հրէայ, իսկ քաղաքապետն միշտ Հայ եղած է և այժմ ևս Հայ է։

Սոյն քաղաքէն մի ժամ հեռի կայ Դէշ անուն քաղաքն, ուր կան հարուստ Հայեր, ինչպէս են Փոթուշանցի Եանուշ, Մօրցի Լայն։ Ամէն քաղաքներ ուր որ Հայեր կան, Լուսաւորչի անունով ողորմութեան սընտուկ ունին և յատուկ Երէցփոխան։ Գումարին մի մասն պատարագուց կը տրուի տեղական Քահանայից, իսկ երեք մասն կը պահուի հայաստանցի աղքատ չքաւորաց համար, որուն ակնատես եղայ և կը յիշեմ որ Վանցի տիրացու Հայրապետ աղքատ մի ևս կար։ Այս ողորմութիւնը բաշխելու ժամանակ ամենուին հաստատեանց պէս դաւանութեան խտրութիւն չկայ, բաւական է միայն որ աղքատն ազգաւ Հայ է։ Երբ Հայաստանցի տեսնեն և նշմարեն որ վարքով լաւ մարդ է, տունէ տուն ճաշի կը հրաւիրեն և լայոլ ու ողբալով հարցուփորձ կրնեն Հայաստանի վրայօք։ Իրենց խօսած Հայերէնն շատ խառն է զանազան լեզուաց բառերով, ինչպէս Նեմցի, Ուլահի, Մաճառի, Լեհի, Ցիգանի, Պալսկի, Թաթարի և Տաճկի։ Ռումանիոյ և Սուչովայի Հայոց լեզուն աւելի հասկանալի է։ Շատ տեղ Հայ լեզուն ընդարձակ կորուսած են և երբ Հայերէն խօսող Հայի պատահին, կամենան և կարտասուին։ Առհասարակ այս կողմի Հայերն ջերմեռանդ, Հայասէր և հիւրասէր են. ամէն տեղ ունին Ս. Լուսաւորչի պատկերն որ զՏրդատ թագաւորն կը մկրտէ հանդերձ ընտանեօք և ներքեւը գրուած է Հայերէն և Լատիներէն։ Մի օր տեսայ երկու Հայ՝ Սրվաղցի Կարապետ և Պոլսեցի Նշան և մի Մաճառստանցի ծերունի Հայ, որ իր թոռները կը յորդորէր Կարապետի և Նշանի ձեռքը համբուրելու ըսելով թէ՝ Հայոց երկրէն եկած են, իրենց օրհնութիւն առէ՛ք։ Մի օր տեսայ եօթանասունվեց տարեկան Լատինածէս մի Հայ ծերունի քահանայ որ կցկտուր Հայերէն խօսել գիտէր։ Մեր խօսակցութեան ժամանակ ինձ ըսաւ. «Ես շատ հարուստ եմ և պատրաստ եմ իմ բոլոր հարստութիւնս տալ ազգ օգուտ գործի համար։»

Տեղւոյս Հայերն շատ ամթիթած են և երկիւղած. այս տեղ մի սովորութիւն կայ Մաճառաց մէջ. երբ իրենց աղջիկներն կարդելու լինին, վերջին օրհնութիւնն ու խրատն այս խօսքով կու տան հարանացուին. «Շա՛տ ճաիս, շա՛տ ծաղկիս և լինիս Հայի աղջկան պէս ամթիթած, պատուաւոր և պարկեշտ»։ Տեղւոյս Հայոց լեզուն, ինչպէս ըսինք, խառն է, բայց գրաբառ բառեր ևս ունին. օրինակի համար՝ «ԼԷՀԻ ըսելու տեղ ռ-ռ-ռ կ'ըսեն, կինին իւր մարդուն բ-ռ-ռ կ'ըսէ, ճանապարհին կ'ըսեն օրմ, վատանուն մարդուն կ'ըսեն խ-ռ-ռ և ռ-ռ, հօրը կ'ըսեն «ռ» (Տաճկերէն), պատուաւոր մարդուն կ'ըսեն հ-ռ-ռ-ռ, տիկնոջն կ'ըսեն բ-ռ-ռ, եայն, և այն։

Տակաւին կ'ուզեմ Հայաստանի կերակուրներն, ինչպէս են ռ-ռ-ռ, ֆ-ռ-ռ, ռ-ռ-ռ կամ ռ-ռ-ռ, պ-ռ-ռ-ռ-ռ-ռ, հ-ռ-ռ և մեծ—պահոց մէջ հ-ռ-ռ չոր դաղձով և նոր տարին կը չինեն մեղրով և ընկուզով ռ-ռ-ռ-ռ, ֆ-ռ-ռ եւայն։

Եթէ երկնքին երեսն ադուաւէն մեծ թռչուն տեսնեն, կինիկներն, աղջիկներն և տղաք կ'ըսեն. «Թռչուն, թռչուն, մեր Հայոց երկրէն եկար, ինչ որ ունիս ասա մեզ, բերանդ համբուրեմք։» Մաճառերէն՝ էրդելիւ-ռ-ռ-ռ-ռ-ռ

Բոբիս Բոսանս նամ Իթալիան կազմ-թասրնրն Մասուասան ալտրդը խա-պէրլէրէ կլօրէ, Մ. Բորթալրն թահ-լիր բիյասէթինտէ օլուպ հապէշ գր-բալրնրն նէզտինէ կիտէճէք օյան հե-յէթը մէմուրէի մախսուսէ՝ Ատօվա-յա գասար եօլընա տէվամ իթմէք-տէն Բաղ Այուլա Թարաքինտան մէն օլընմիշ տրը։ Հապէշ պայ գօման-տանը Բաղ Այուլա՝ Ինկիլթէրա գր-բալիցասրնրն Հապէշ գրալընա իր-սայ իթտիկի մէթթուպրն մէպլինէ քէնտիսի վարքիշլտրատան սօնրա մէքթուպր մէգքիւրը խուսուսի պիր թաթար իլէ Հապէշ գրալընա կէօն-տէրէճէքտիր։

Աժանս Սրէճքինին տախի ալտրդը մալիւմաթա կէօրէ, Հապէշ գրալը Ամարասան նոյ. 19տա հարէքէթի իտէն Ինկիլիզ հէյէթը մախսուսէսի-նէ թէատիճ իթմէք իւզրէ Ատօ-վայա ազիմէլի իթմիշ տիր։

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻԲԷ ԷՖԷՆԴԻ

Դալաթասրա Թէնէլէ Էրիւսալիմէ

Մէրիէպտէ օճաղընտա Ն° 17

ԿԱՐԻՔ ՈՍԿԻ ԱՌՈՒՍ

1. Մէկքիւր օտասա հէր նէվի տավա տէրէօհտէ խոր-լիր։

2. Հէր լիսանտան հէր տիւրլու էվմագը բէսմիյէ վէ զայրը բէսմիյէ Թահրիր վէ թէրճէմէ օլունը։

3. Թիճճար տէֆթիրի թանզիմ վէ հիսապլար թաս-հիհ վէ թէրթիպ խոր լիր։

4. Հէր նէվի մուամէլաթը սարրաֆիյէ վէ թիճճարիյէ ավէտրին հիսապընա օլարագ իմրա օլունը։

5. Իմթիյազ ֆէլրանը վէ սահր բուխասթիյէ խթիհ-սաւի զըմնընտա թէչէպպիւ-սաթը լազըմէտ պուլընը-լը։

6. Էմվալը զայրը մէն-գուլէնին պէյ վէ շիրա վէ իճար վէ խթիճար վէ ինթիգալ վէ պէյի պիրվէֆա վէ թէվսիսի ինթիգալ վէ մուա-մէլաթը սարիյսի իճրա վէ վէրկի վէ իճարէլէրի թէսվիյէ խոր լիր։

Մէտալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր հանկը ճիհէթլէրինտէ պիր իշ հագգընտա մալիւմաթ խթիհսալ իթմէք խթէ-յէն օլուր իսկ, Մասլահաթկիւզար Օտասը վասֆարսըյլա խթիհսալ խոտ-պիլիր։

Մասլահաթկիւզար Օտասը՝ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր թաւաքը-տա մուխալիֆլէր բէյասա իթմէք արզու-ընտա օլուրընտան, հէր քիմ քի մուխ-պիրլիք խրզմէթինի տէրէօհտէ իթմէք արզու խոտր խէ մահէ իֆթիխար գա-պուլ օլունճագ տրը։

ՄԱԲՐՈՒՏԷ ՊԻՐ ԳԸԼԱ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ

ԲԻՑԱՆՕ ՏԷՐՍԻ

Դուլգաբուտա Բաթրիգխանէ քէօչ-սինտէ 18 նուամէրօլը խանէտէ ֆէնընը մուսիգիյէ վուգուֆը թանրը օյան մա-պուտէֆ պիր գըզ՝ զայէթ էհվէն ֆի-յաթլա վէ գօլայ թանսիլ խոխը պիր ուսուլ իւզրէ բէյանօ վէ նօթա տէրսի վէրմիյէ հապը վէ միւհէյեա օլուրընտան, գըզ վէ գասրն հէր քիմ խթէք խոտր խէ խանէի մէգքիւրէ միւրաճաաթ խէպլիր։

Տէրս կիւնէրի պէրվէհը աթի օլա-ճագ տրը։

Սալը կիւնէրի սաաթ 6տան 11է գա-սար մէճճանէն, վէ բազար էրթէսի ի-լէ բէնճէնպիկ կիւնէրի սաաթ 1տն 6յա գասար իճրէթէ քէնտի խանէ-սինտէ, վէ պագը գալան վագթ վէ կիւնէյտէ տախի խթէք խէն զըզ վէ գասրընարա իճրէթլէ քէնտի էվլէրին-տէ նօթա վէ բէյանօ տէրսի վէրէճէք, վէ իճրէթլէ տէրս ալանլար՝ մէճճանէն տէրս վէրիլտիկի կիւն կիտիպ մուսմա-լայա բէյանխթ գէզըն խանէսինտէ մէճճանէն տէրս ալապիլէճէքլէր տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՒԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 1 դեկտմ.	
Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	102-
Օսմ. էհսամը աչըլը	14-
» » գաբանը	13-15/16
» » Սէրի Ա.	24-1/4
» » » Պ	14-3/8
» » » Ս	15-3/4
Օթօման 1871	72-1/4
Օսմանլը Պանգասը	09-7/8
Բուսիս խթիգրագը	95-1/2
Մը ղը սուլ. մութթահրատ	75-1/8
» հմթիյազը	98-3/8
Տախտա Սանվիյէ Մըսը	69-1/2
Ռօ. Լյա խթիգրագը	94-1/4
Մ. Հա խթ. էհսամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25.35.
Բարիզ 1 դեկտմ.	
Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-32½
» » 4½ %	107-20
Ինկ Օսմ. էհսամը աչըլը	14-15
» » գաբանը	14-07½
Մէ-դոռէլէ	
Սէրի Պ.	14-30
» Ս.	14-15
Բուսիէլի չըմէնտֆէրի	34-
սանը Բէժ խոխ էհսամը	-
» Պանգասը	301-25
Գրէսի Լիոնէ	355-
Գրէսի Ֆիոնսիէ	1368-75
Լիոն ագսիոնը	1230-
Սիւվիյիշ ագսիոնը	2002-50
Բուսիա 3 % 1877	100 ½
Իթալիա էհսամը	97-32½
Մրսրը Ֆօնս. մութթահրատ	372-50
Ռուսիան 5 % 1879	365-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-35
Վիէննա 1 դեկտմ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-80
Բուսիէլի չըմէնտֆէրի	16-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	15-17
» » » էն եիւքսէք	15-18
» » » էն աշաղը	15-15
Պու սապահ աչըլը	15-15
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	37-38
» » » էն եիւքսէք	38-
» » » էն աշաղը	37-38
» » » աչըլը	37-38
Մրսրը մութթահրատ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլը	-
Սէրի Ա.	21-20
» Պ.	14-15
» Գ.	15-15
Բուսիէլի չըմէնտֆէրի	34-
Ագչէ ֆափզի	8-
Ռէբօր Դրչ.	-
Հէվալէսիզ »	45.

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	ք.ք. 6-32
Սթամպոլ պանգասը	6-15
Օսմէթէ ժէնէրալ	4-09
Թրամվայ	3-47½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-35
Մէճիտիյէ	» 99-30
Պեշլիք	» 103-30
Ալթընըզ	» 105-50
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-23
Բօլ	90-20
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպոն գայմէսի	10-27

ԹԱՍՖԻՃԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեապրա	
50) » »	15-10
100) » »	
500)» »	
1000)» »	15-
10000)»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

Նէզամիյէ իտարէսինտէ պուլընան ֆապրիգալար իչիւն միւպայաս օլունճաղը էվվելճէ իլան գըլընան էրէկլի մատէն քէօմիւրինին պէհէր ճէտիտ գանթարը օն իքի ղուրշ օ-թուղ բարայա թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու թըշրինը սանիի ըումի-նին ելրմի պէշինճի չարչէնպիհ կիւ-նիւ գարարը գաթիսի վէրիլճէկլինտէն վէ ելրմի ալթընճը բէնճէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւգտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլճէկլինտէն, իթասրնա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի Էվվալիմաթը Ումմիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 Թըշրինը սանի 1887

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

Էրզագ անպարը իչիւն միպայաս օլունճաղ ալթը պին գըյէ գէյ-թուն եաղընրն պէհէր գըյէսի տէօրթ պուչուգ ղրուշա թալիպլի էօհտէսին-տէ օլուպ իչպու թըշրինը սանիի ըու-մինին ելրմի պէշինճի չարչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլճէ-կլինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւգտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլու-նաճաղընտան, իսմասրնա թալիպ օ-լանլարրն մագամը Սէրասքէրի Էվ-վալիմաթը Ումմիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 Թըշրինը սանի 1887

3—1

Պէյօղլունտա Թաթավլատա մու-գիմ էքմէքճի Եանինին իֆլասը հագ-գընտա լազըմ կէլէն մուամէլաթը գանունյէ քեամիլէն իճրա օլրմիշ օլտրղընտան, միւֆլիսը մէրգումզիմ մէքթինտէ ալաճաղլրը խսպաթ իթմիշ օյան ալաճաղլրարրն գանունամէի թիճարէթինին 211ինճի մատտէսի մու-ճիպլինճէ, միւֆլիսը մէրգումզիմ թա-բաֆքընտան թէքրիճ օլընաճաղ գօր-գօրատթօնրն պիլմիւզաքէրէ թահթը գարարա ալընմասը իչիւն իչպու 303 սէնէսի թըշրինը սանինին 25ինճի չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 5տէն 6յա գասար Իքինճի մահքէմէի թիճարէ-լի կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Մանուկեան Փափադեանքն Ռուսիա տէվլէթի թէպասրնտան Ցովհան-նէս Ցակոբօֆա օյան տուրտը մահ-քիմէսինին թէվիֆէսի իչիւն պուն-տան ագտէմ մէվզրի միւզայէտյէ գ օնուրան Օրթաքէօյտէ Գարա Ցաղ սօգաղընտա 47 նուամէրօ իլէ մու-բարագամ 4 օտա վէ 1 սուֆայը հա-վի 1 պապ քէօչք իլէ տէրտէսթը ինա պուլունան խանէյի միւհթէվի աթիգ 68 վէ ճէտիտ 25 տէօնիւմ մրգասարը թարա վէ արագիտէ մէտ-եունը մէրգումզին միւթէսարրրքի օլ-տրղը նրսքի հիսսէի չարիսաը Օսմանլը լիրասը 100 ղրուշ հիսապը իլէ 13500 ղրուշտա թալիպլի էօհտէսինտէ գալ-մըշ վէ թարիխը իլանտէն իթիբարէն 31 կիւն եանի կէլէճէք քեանտը-էվվելին 20ինճի բազար կիւնիւ սաաթ 10ա գասար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունմասը, վէ զիքր օլունան եէվմ վէ սաաթտա սօն միւզայէտէսի պիլ-իճրա գարարը գաթիսի վէրիլէրէք թալիպլի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մու-գարրէր պուլընմըշ օյտրղընտան, վէ անտէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու-պուլուր իսէ գապուլ օլունմայաճաղ-ընտան, մէգքիւր հիսսէյէ 100տէ 5 զամմը իլէ թալիպ օլանլարրն վէ տա-հա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իս-թէյէնլէրին՝ միւտտէթը մէրգումէ զարֆընտա բէյ ադէլէրիյլէ իլէ պէ-լրապէր մահքէմէի թիճարէթի իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ եէվմ վէ վագթը մէզպուրատ մա-հալը մէգքիւրատ հագրը պուլընմա-լարը իլան օլունուր։

19 Թըշրինը սանի 303

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄՄԱՑՈՒՆ

Էվգաֆը Հիմմայուն մահլիլաթ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւ-զայէտէլերի իճրա օլընմագտա օ-լան աթիկզրէր մահլիլաթրն մուայյէն օյան 4 հաֆթա միւտտէ-թը իլանընտան կիւնճիւ իլան միւտ-տէթի օյան իչպու 303 սէնէսի թըշ-ըինը սանինին 16ինճը բազար էրթէսի կիւնինտէն մահը մէգքիւրը 23 իւնճիւ բազար էրթէսի կիւնիւ հուգուրը նէգարէթտէ միւզայէտի ինթիհաիրէսի սաաթ 6տան 10ա գա-սար պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմգապուլ օլընաճաղը-տան, օն պիր հաֆթա զարֆընտա թալիպ օյանլարրն գըյմէթը մուհամ մէնէսինին էօչրիւնէ միւսավի թէէմին ագչէսի իլէ պէրապէր իտարէի մէգ-քիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի լա-զըմ կէլէճէի՝ կիւնճի տէֆթ օլարագ պէյան ու իլան օլունուր։

· · 18 · · 3750·—(1) Պէյօղլունտա Գամէրխաթուն մահալէսինտէ Ֆագիր սո-գաղընտա թէրպիէն 28 մէթրո արսասա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գու-յայը միւթէմիվ վէ չէհրի 160 ղրշ. ք-իրալը քեարկիր 1 պապ մէնզիլին ըուպ հիսսէսի։

· · 314 · · 310·—Գալաթատա Սուլ-թան Պայազիտ մահալէսինտէ Թօքսու-լար ճատտէսինտէ թէրպիէն 16 մէթրո արսասա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միւթէմիվ քեարկիր 1 պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկլինին 120 սէհիմ ի-թիպարը իլէ 1 սէհիմ 1 բուլ հիսսէսի։

· · 7 · · 8000·—Խասքէօյտէ Քիրէ-միթճի Ահմէտ Զէյէպի մահալէսինտէ Սագա Զէյէպի սօգաղընտա թէրպիէն 37 մէթրո արասա մէպնի 3 օտա վէ 22 մէթրո պաղչէյի միւթէմիվ վէ չէհրի 45 ղրուշ քիրալը ախչապ 1 պապ մէն-զիլ։

· · 7 · · 2000·—Քիւչիւք Մուսթա-ֆա Բաշատա Մօլա Խուսրէվ մահալլէ-սինտէ Համիմամ սօգաղընտա թէրպիէն 32 մէթրո 1 գըթա մէնզիլ արսասընը պիւթիւն։

· · 86 · · 150·—Եէտի Գուլէտ Մի-բրախօր մահալէսինտէ Միբրախօր ճատ-տէսինտէ չէհրի 3 ղրուշ քիրալը 1 պապ պէրպէր տիւքքեանը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի։

· · 40, 42 · · 4500· — Գարակէօմ-բիւքտէ Միհթէսիպ Իսքէնտէր մահալ-լէսինտէ Մինա Գուլագ սօգաղընտա թէրպիէն 90 մէթրո արսասա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 114 մէթրո պաղչէյի միւթէմիվ ախչապ 1 պապ մէնզիլին 3 ըուպ հիսսէ մահլիլ-տէն գուսուր ըուպ հիսսէսի տախի հիս-սէտարը թարաֆընտան ֆիրուխթ օյու-նաճաղը։

· · 1 · · 4000· — Զագագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալէսինտէ Վալիտէ խանը տէրունինտէ խանը սաղիրտէ ֆէվ-գանինտէ թէրպիէն 30 մէթրո արսասա չէհրի 40 ղրուշ քիրալը 1 պապ օտանը նըսֆ հիսսէսի։

· · 53 · · 5000·—Եէտի Գուլէ խա-բիհինտէ Ֆաթիհ մահալէսինտէ Գապը Զէյնի ճատտէսինտէ թէրպիէն 180 մէթ-րո մոհալտէ ճամէքեան մահալի վէ 152 մէթրո մահալտէ 8 գուրնա վէ 370 մէթ-րո հաթապ մահալի իլէ 1 պապ տէլլաք օտասընը միւթէմիվ վէ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը 1 պապ համմամը 6 հիսսէ ի-թիպարը իլէ 1 հիսսէսի։

· · 16 · · 5632·— Գօճա Մուսթա-ֆա Բաշատա Զըրալի Հասան մահալէ-սինտէ Ալի Ֆըգհի սօգաղընտա թէրպի-էն 9120 մէթրո 1 պապ պաղչէյնին տէ-լուսինտէ 3800 մէթրո զայրէգ միւք մահալ գուսուր 3320 մէթրո մուգատ-տէմա պօսթան վէ էլեէվմ 1 գըթա պաղ-չէյնին 8 հիսսէ իթիպարը իլէ 3 հիսսէսի։

· · 135 · · 102·—Պաղչէ Գարուսը-ընտա Շէյխ Մէհմէտ Քէյլանի մահալէսին-տէ Պալըգ Բազարը ճատտէսինտէ չէհրի 6 ղրուշ քիրալը 1 պապ չօրպաճը տիւ-քքեանը միւլքինին 75 ագչէ իթիպարը իլէ 1 ագչէ 1 բուլ հիսսէսի։

· · 101 · · 1665·—Պալըգ Բազարը-ընտա Շէյխ Մէհմէտ Քէյլանի մահալէ-սինտէ Պալըգ Բազարը ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղրուշ քիրալը 1 պապ բէյնիրճի տիւքքեանը միւլքինին 34 ագչէ իթի-պարը իլէ 23 ագչէսի։

· · 43, 47 · · 7777·—Գուրուչէշմէ-տէ Գուրուչէշմէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 237 մէթրո արսասա մէպնի 9 օտա 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 32 մէթրո պաղ-չէյի միւթէմիվ վէ սէնէվի 4500 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ սահիխանէ ի-լէ իթիթալինտէ պէր մինվալը մուհար-բէր տիկէր 1 պապ սահիխանէնին 18 սէհիմ հիսսէ, իթիպարը իլէ պիրլէր սէ-հիմ հիսսէսի։

· · 21 · · 1500·—Զարշուի քէպիրտէ Գալիչէհի Հասան մահալլէսինտէ Գա-վուգճը խանը տէրունինտէ թէրպիէն 30 մէթրո արսասա չէհրի 60 ղրշ. քի-րալը 1 պապ հալաճ տիւքքեանը կէտի-կլինին ըուպ հիսսէսի։

· · 16 · · 1000·—Թավուգ Բազարընտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Իսքէնտէր Պօղազը սօգաղընտա 38 մէթրո մուգատտէմա թէրզի տիւքքեանը վէ էլեէվմ 1 գըթա սարանը սիւլիս հիսսէսի։

· · 17 · · 1875·—Պալը ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ Բաշա մահալլէսինտէ Գարանը Իսիլ տէրունինտէ թէրպիէն 38 մէթրո արսասա չէհրի 100 ղրուշ քիրալը պիր պապ օտանը միւլք մա կէտիք 8 հիս-սէտէն 1 հիսսէսի։

· · 6 · · 1000·—Պալը ճաֆէրիտէ Ախը Զէյէպի մահալլէսինտէ Գաբամ Բաշա խքէյէսի սօգաղընտա թէրպիէն 12 մէթրո արսասա չէհրի 180 ղրուշ քիրալը սալաշ 1 պապ գուրու եէմիշճի տիւք-քեանը կէտիկլինին 120 սէհիմտէն 5 գուլ-չուգ սէհիմ հիսսէսի։

· · 35 · · 10000·—Սուլթան Պայա-զիտտէ Սուլթան Պայազիտ մահալլէ-սինտէ Գաչըգճըլար ճատտէսինտէ թէր-պիէն 8 զըրա սրսասա չէհրի 200 ղրշ. քիրալը 1 պապ գաչըգճը տիւքքեանը-նըն միւլք մա կէտիք սիւլիս հիսսէսի։

· · 26 · · 35900·— Պաղչէ Գարուս-ընտա Զէյէպի օղլու Ալաէտտին մա-հալլէսինտէ Մահմուտ Բաշա ճատտէսին-տէ թէրպիէն 55 մէթրո արասա ֆէվ-գինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 500 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ քեաղրտանը տիւքքեանընդան 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 83 սէհիմ վէ 2 սիւիս հիսսէ կէտիրկի։

· · 91, 93 · · 10000·—Գարանը Տա-գիտտ Հօճա Ալի աթթար մահալլէսին-տէ Զէյրէք ճատտէսինտէ թէրպիէն 30 մէթրո արսասա 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ թահթընտա 1 պապ մէստուա տիւքքեանը իլէ իթթիհալին-տէ 89 նուամէրօյու 1 պապ գահվէ հա-վասընը պիթիւն։

· · 73 · · 6425·—Թահթա Գալէտէ Բիւսթէմ Բաշա մահալլէսինտէ Ասմա Ալթը սօգաղընտա թէրպիէն 90 մէթրո արսասա սէնէվի 2300 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ սապունճը տիւքքեան-նը կէտիկլինին միւլք մա կէտիք 7 հիս-սէտէն 1 հիսսէսի։

· · 87 · · 25000·—Գալաթատա ճա-միի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ֆէրմէնէճի-էր ճատտէսինտէ թէրպիէն 30 մէթրո արասա ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէ-միվ վէ չէհրի 260 ղրուշ քիրալը քեար-կիր 1 պապ միւսքիրսաթ մաղազասընդն միւլքինին ըուպ հիսսէսի վէ կէտիկլինին նըսֆ վէ Գուլէի զէմին վագֆընտան օ-լան միւպայյին մահալինին տախի նըսֆ հիսսէսի։

· · 119 · · 35000·—Գալաթատա ճա-միի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ֆէրմէնէճի-էր ճատտէսինտէ թէրպիէն 15 մէթրո արասա ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէ-միվ վէ սէնէվի 260 ղրուշ քիրալը քեար-կիր 1 պապ միւսքիրսաթ մաղազասընդն միւլք մա կէտիք նըսֆ հիսսէսիյլէ Գու-լէի զէմին վագֆընտան պիլա կէտիք նըսֆ հիսսէսի։

ԵՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻԲ ՄՈՒՎԱՖԱՂԱԴԸԼԷԹ

ՆԷԹԱՑԻՃԸ ԹԷՏԱՎԻՃԷՆ ՖԷՎԳԻԷԼԱՏԻ

(Պրուսա գուբրպնտէ)

ԶԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՅՃ

Պէրլրգէնիրէ սորէք

11 ՍԷՖԷՐ 1304 ԹԱՐԻԽԻՑԼԷ ՄԻՒՎԷԲՐԱԽ

ԻՐԱՏԷՒ ՍԷՆԻՃ ԻԼԷ ԻՄԹԻՃԱՉ.

Բարիս, Վիէննա, Լօնտրա, Ֆիլատէլֆիա, Ան-վերս. Ֆրանգֆորթ սէրկիի ուսմանլրինտէն մի-քեաֆիլար։

Էվրուբատան կէչէն մատէն սուլարընտան իւս-թիւն օյան Զիթլի սույը թիճարէթի Դաղրը բաշա հապրէթլլրի թաբաֆընտան մէմուրլն կէօնտ-բրիէն Ֆօգ. Արակեան էֆ. Նին կէօղիւ էօնիւնտ շէնէբէ վաղ օլունը։ Հէր չիշէնին իւզէրինտ-քի քեաղրի (Լիթրէթ) միճեթթիշ թապլին եմզաբզյա միւսդի օյմասը լազգմ կէլլիգ, եէսլի պու բէսմի / մյուը համիլ օյմայան չիշէյի բէտտ իթմէլի տիր, զիրա բէյացատա Զիթլի սույունդն ԵՐԷՍԷՐԻՆԻ համիլ օյան վէ լաքին սարլ օ սու օլ-տրղը շիւպհէլի պուլունան սուլարը չօգ վար տրը։

Իշպու մատէն սույը հազմա մախսուս օյան ալէֆ իլէ գարտանիչէր խաթթարլարընը, Ռ սա-նեատ հասրլ օյան թաշ խասթարընը, նիգքրի-սի, շէքեր իլէնինին վէ եիւրէք վէ սարի կիպի ալալարընդն մոնֆիուզ օյարընդն թրգան-մալարընը տէֆ ու թէտաալի իտէր։

Զիթլի սույունդն իչիմի պագը սուլարը կիպի թաթլը օյարընդան, իչիլէճէք սուլար պա խու-սուս գօչէրա վէ սարի կիպի խասթարլարը զէ-մանընան պագուգ վէ պուլարդգ օյարգարընդան, մէգքիւր Զիթլի սույը սուֆրասաս տարի տաէթա սու կիպի բէք կիւզել իչիլիր։

Արչէէթ ու ուֆիյէթլերինդ տիգգաթլը վէ մ-բրագը օյանլար՝ Զիթլի սուլրը սարնիճ՝ պէնա վէ սարի սուլարընա թէրձիչ իտէճէքլէր տիր, զիր-բա մէգքիւր սարնիճ, պէնա վէ պուձա մամա-սիլ սուլարտա Գէրդ տէնիրէն ուֆագ գուրբար չօգ պուլրը։

Զիթլի սույը եէմիյի գօլայ համ իթթիրիպ, վիճիտատէքի ալէթլերի տէ մանթագամ՝ պիր սուրէթատ իչլէթտիրիր։ Պիպէրան իլէ պէպլէնէն չօճուգլարը սիւտտէն քէսմէք իչիւն մէգքիւր սու-ըէք պիրսպիր էլիր։

Զիթլի սույը մէնպաթնան հաֆթատա իչի-պէ տէֆտարէրիտիկիտէն, տէրօգիթօլարտա հէր վագրի թագէսի պուլունը։

Իշպու մատէն սույը Տէբրատատէթ ձէլալ պէյ խանընտա գումբանէսրն մէրքեզի օյան 13 նուամէրօյը մաղազատա, վէ գումբանէսրն շիպպէլերի օյան Պէյօղլունտա 169 նուամէրօյը Տէլլասատա Էճզախանէսինտէ Մ. Ալիբրանտիտ, Սամսունտա Եէնի ճամիտ 24 նիամէրօյը Մ. Մէ-ռիքի էճզախանէսինտէ, ձրզայ օղլունտա Իսան սէֆարէթի գուբպինտ Թէրճէման էճզախանէ-սինտ, Ալեքսանդրիտ Ալրգ պայ էճզախանէ-սինտ, Գալաթատա Մայթրզ սգաղընտա 34 նիամէրօտա Թիւճճար Մ. Մանուսյան, Պէշիկ-թաշտա Մէրքեզ էճզախանէսինտ, Թարաֆատա Սավա Սրանդուլ էճզախանէսինտ, Պէյօղլ-ուտ Թիւճճար Սօֆրրաքի Թէօխարիտատ, Գա-տրգէյտ էճզամբ Լէոնիտաս Անթիբատա, Իս-կիւտարտա Ահմատյէտ էճզամբ Սթավրաքի Նուրլրգուրատա Ֆիրուխթ օլունը վէ պոշ շի-շէլեր կէրի ալընը։

ՀԱՆՁԷԱԹԻՇԷ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍՈՒՍՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէրքէզը իտարէսի Համզուրիտա պուլընան իչպու գումանեա՝ Եանկընա գարշը հէր տիրլիւ էպնիյէ, էշեա, մալ վէ սարէ սիկուրթա խտէր մէն-ֆաաթը չէրաթի իլէ։

Տէրսաատէթ ումում ամէնթէսի

Տիրան Ս. Մանուկեան

Պաղչէ Գարու Բասիմ բաշա խան Ն. 13 վէ 14

ՏՕԳԹՕՐ ԻՏՄԱՆԸՆ

ԲԻՒՐԿԱԹԻՖԻ

Նամբյալ ինգրպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ.

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը՝ Ալէմանիա իմբէրաթորընդն թա-պիպի մուալլիմ Տօգթ. Ֆոն Լաուէր իլէ տիկէր պինլէրճէ մէշհուրը աթրպպա թարաֆընտան մուատտագ բէյք ազ մուայիճէ վար տրը։

Իշպու բիւրկաթիֆ (մաքրոզական) ինգրպազ, խաղ, պասուր, միյատ խասթալրգալրը, եէնիլի համմ իտէմէպլիք, էնմէ, գաց, եիւ-րէք աղրբսը, սանճը, տրգ նէֆէս վէ զայրիհիմ խասթալրգալրընա գարշը եէկեանէ իլաճ օլուպ, եօզնույա տա էն ալէա պիր տօսթ մա-գամընտա տրը։

Պունտան պիր եիւքսիւք մրգտարը չիրինկայա գօնուլրպ իհթի-գան օլունարգտա, տէրագապ վէ իքի տագրգտատա պիր ամէլ կէ-թիրմէկէ քեաֆի տիր։

Միսսկիլ (բիւրկաթիֆ) իլաճլարընդն վէ թուլումալրը չիրինկանդն սուի խաթիմալինտէն հասրլ օլան նէթիյիճը վախմէտէն սագընմալը տրը։

Պու իլաճ էֆգաճրլարտա սաթընը։

1 չիշէսի՝ 1 մէֆիմէյէ, եարբմ չիշէսի եարբմ մէֆիմէյէ, վէ չի-րինկարը տախի եարբմ մէֆիմէյէյէ տիր։

Հէր պիր չիշէտէ 30 չիրինկալրդ գասար իլաճ վար տրը։

Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչէնն ատբօզկիթօ մէմու-րը, Էտիրնէտէ Զընտան ալթը սօգաղընտա 53 նուամէրօյը մահալտէ ԺՕՍ. ՇՄԻՏԷԿ։

Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Գասթօրիասի-սին 5 նիամէրօյու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլունը։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԹԻՒՐՔԻՐ ԳԱԼԵՐԻԱՅԻ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՅԻ

ԳԻՕՂԼ ԱՆ ՃԷՐՐԱՀԱԼԵՂԱՆ ՄԻԹԹԻԱԼԻԳ

ԱԼԷՔՍԷՐ ԹԻԼԻՃՃԱՐԸ

Մէգքիւր մաղազատա կէօղէ վէ ճէրրահալեղը միւթթալիգ էնվաի ալաթ ու էտվաթ մէվճուտ տրը։

Էղճիմէք, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուշուտան) մասամլ մէ-կատտը միւխթէլիֆիէ, գասրգ պաղարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միգան իւլ հավա (սարօսիմթր), միգան իւլ հարարէ (թէրմո-մէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւբլէր պուլընմագտա տրը։

Մ. Բօլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սարարրաթի վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ խոր։

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻՋ ՍԻՍՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. Էօժէն ԲԱԲԱԲՕՐ

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ՝	Գուտա-Բէլթստա սէրմայէ	Ֆրանգ	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշէն՝	Վիէննատա »	»	4,500,000
			24,500,000

(Իհթիյաթ ագչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր։)

Գալաթատա Վայվոտա սօգաղընտա Եուսուֆ Իզզէտտին խանընտա 1ինճի գաթատա

ՖԼՕՅԻՒՐ ԷՇԵԱ ՍԱՂԱԶԱՍԸ

JEAN PSALTY

ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Նօ. 657—659—661—663

ՄԻՒՀԱԳԻՍՄԱԼԻՔ. ՆԻԿԱՂՍԷՔ. ԷՀԱԼԻՆԻՃԻՔ

Բարիզ, Ինկիլիզ, Ալէման վէ Պէլճիգա մամուլաթընտան օլաբաղ պէպիլք մոպիլէա վէ էշեա ֆասպրիգա վէ տէրօպիճօսը։

ՖԻԼԼԻՃԷԹԻ ՎԷ ԶԷՆԻՏԷԻ ՀԱԶԸՐ ՄԱԼԼԱՐ

Էմմասի մէգքիւրէնին միհէքմիք վէ նէֆասէթինէ միւթէմէնի օլմագ իչիւն Մ. Բաալ-թինին մուղազալարընա զիյարէթ իտալէ քեաֆի տիր։

Զէեն. — Իշպու մաղազա՝ ԲՍԱԼԹԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԻԷ մաղազասը զանն օլունմամալը տրը։

Իհթիյաթ

Մ ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ՝ քէնտի պիր խայրը միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օյմագ եւզրէ պու-տէֆտա Պէյ օղլունտա Ֆօղրու եօլտա վագը Ագա ճամիտէ Նարլ Գուսթօ Նամ պէյլիք մաղազասը պիր շիւպէ քիւչտա իթմիշ տիր։

1782 ՄԷՆԷՍԻՆՆԷՐ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀԷՐ